

Arhiva **Margareta Sterian**

Poesii

1945-1987

Editat de
Lidia Vianu
și **Bianca Zbarcea**

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2017

Lidia Vianu

„Un cerc s-a stins pe apă...”

Poesii 1945-1987 de Margareta Sterian este darul pe care Editura Contemporary Literature Press îl face cititorilor ei de Anul Nou.

„Îți amintești de mine uneori?”

Când anume întreabă poeta, pe cine întreabă, care sunt poveștile ei, de unde-i vine puterea să se bucure de viață în fiecare clipă, în ciuda soartei și a istoriei – nu vom afla din poemele ei, așa cum nu aflăm nici din picturile ei. Discreția creatoarei depersonalizează emoțiile, iar cheia incidentelor pe care le evocă nu o are nimeni.

A trecut viața ca un tăvălug peste ea. A pierdut părinți, iubiri, și-a pierdut traiul de zi cu zi, l-a pierdut iar și iar, l-a clădit iar și iar. A traversat deschiderea epocii interbelice, prigoana din vremea războiului, călușul comunist, a trăit primii ani de după marea confuzie din 1989. S-a născut în veacul al XIX-lea, și, dacă timpul o mai îngăduia, ar fi putut pune piciorul în mileniul trei. Și totuși, „nimic n-am durat”, zice alt vers... Oare?

Strivită de două rânduri sociale una după alta, această pictoriță, cu o viață exemplar tragică, a ieșit din comunism ca și cum el nu ar fi existat. Știm cu toții câte capete s-au înclinat: pentru onoruri, pentru o viață îndestulată, din dorința firească de a se face cunoscuți. Niciodată Margareta Sterian nu a făcut pactul cu diavolul. A trecut prin comunism fără să-l vadă, am zice, dacă n-am ști că nu i-a fost ușor. O singură imagine am găsit, care să menționeze măcar un cuvânt sacru pentru comuniști. Iat-o:

Titlul ei este „Uzină (1964)”. Lăsăm cititorul să potrivească vorba cu imaginea.

A „durat” mult această poetă, pe care nicio vreme nu a putut-o îngenunchea: a clădit, în primul rând, demnitatea ei de creator liber. „Pe un fluture ce-ți intră-n casă / trebuie să-l lași să plece iar / ca să nu uite libertatea și să moară.” Picturile și poemele pe care le publicăm la un sfert de veac de când autoarea lor nu mai este cu noi, spun: Respectați libertatea.

Poate că fluturile numit fericire nu i-a găsit fereastra deschisă niciodată. Poate că da, dar nu știm noi. Cu siguranță, însă, au existat aripi în viața creatoarei, și ele au făcut ca ea să fie la fel de vie la toate vârstele. *Poesiile* acestea, scrise după *nel mezzo del camin*, sunt la fel de atemporale și esențiale ca și tablourile ei.

Închidem cartea. „Un cerc s-a stins pe apă,” dar nimic nu se termină. Poemele ne urmăresc. Citiți ce scrie Margareta Sterian. Autoarea vă vorbește despre voi înșivă. Poate nu deslușim toate cercurile, dar lumina—lumina i-o vedem. Ea este darul de an nou al unei edituri care încearcă să „dureze” dincolo de trupul hârtiei, să prelungească viața și visul creației.

„Îți amintești de mine uneori?”

Răspundeți Margaretei Sterian. Citiți-i versurile, care nu sunt decât o altă față a tablourilor ei.

25 decembrie 2017

București

Arhiva **Margareta Sterian**

Poesii

1945-1987

Editat de
Lidia Vianu
și **Bianca Zbarcea**

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2017

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS

The online Publishing House of the University of Bucharest

Editura pentru studiul limbii engleze prin literatură

Lidia Vianu
Director

C. George Săndulescu
Executive Advisor

UNIVERSITATEA DIN
BUCUREȘTI

INSTITUTUL
CULTURAL
ROMÂN

UNIR
Uniunea Scriitorilor din România

BRITISH
COUNCIL

ISBN 978-606-760-130-5

© Contemporary Literature Press

© Mircea Barzuca

Copertă și tehnoredactare
Lidia Vianu

Subeditare: Bianca Zbarcea

Corectură: Alexandra Enache, Denisse Grigore, Ema Nițu, Bianca Zbarcea

Dactilo: Ana Maria Florea

Postare: Cristian Vîjea, Simona Sămulescu

Imaginea de pe copertă: Margareta Sterian, „Scoici”.

Fotografia: Margareta Sterian.

Poezele incluse în acest volum au apărut inițial în următoarele volume:

Poesii, Editura Coresi, 1945, cu o introducere de Dumitru Panaitescu-Perpessicius.

Soare difuz, Editura Cartea Românească, 1974

Poeze. Imagini. Proze, Editura Eminescu, 1977

Poeze, Editura Eminescu, 1983

Ecran, Editura Eminescu, 1985

Contemporary Literature Press

Bucharest University
The Online Literature Publishing House
of the University of Bucharest

A Manual for the Advanced Study of *Finnegans Wake*
in One Hundred and Thirty Volumes
Totalling 31,802 pages
by C. George Sandulescu and Lidia Vianu

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

You can download our books for free,
including the full text of *Finnegans Wake* line-numbered, at
<http://editura.mttlc.ro/>, <http://sandulescu.perso.monaco.mc/>

Holograph list of the
40 languages
used by James Joyce
in writing *Finnegans Wake*

Director
Lidia Vianu

Executive Advisor
C. George Sandulescu

Arhiva Margareta Sterian

Poesii

1945-1987

Editat de
Lidia Vianu
și **Bianca Zbarcea**

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2017

Cuprins

Notă bio-bibliografică	p. 9
Ana Blandiana	Prefață – Un imn oboselii senine p. 11
Poesii. 1945	p. 13
Dimineață de iulie	p. 14
Casele	p. 15
Cerc de apă	p. 16
Pâinea	p. 17
Nike din Samothrace	p. 18
Hotărâre și rugă	p. 19
Regăsire	p. 20
Pământul	p. 21
Norul	p. 22
Arcașul	p. 23
Aș vrea să mă sting ușor	p. 24
Așteptarea toamnei	p. 25
Colind laic	p. 26
Cărțile	p. 27
De pe cer	p. 28
Dorul de munte	p. 29
Plimbare în primăvara trecută	p. 30
Evocare	p. 31
Solia	p. 32
Uitare	p. 33
Aș vrea să fiu un copil	p. 34
Sufletul mort	p. 35
Acasă cu tine	p. 36
Așteptare	p. 37
Nu știu, mai țin eu minte...	p. 38

Poesii
1945-1987

2

Poeme. 1969

Jale	p. 39
Ziua de azi	p. 40
Cântec pentru Li	p. 41
Peisaj după furtună	p. 42
Basm	p. 43
	p. 44
Într-o liniște adâncă	p. 45
Migrațiune	p. 46
M-am plecat...	p. 47
Insula	p. 48
Lacul (martie)	p. 49
Lacul (septembrie)	p. 50
Lacul (noiembrie)	p. 51
Mormânt la mare	p. 52
Covorul oltenesc	p. 54
Vezi, cât de bine...	p. 55
Am alergat...	p. 56
Fericirea ce înspăimântă	p. 57
Plecarea	p. 58
Magia mării	p. 59
Viteză	p. 60
În pădurea Ardenilor	p. 61
Am regăsit munții	p. 62
Sunt liniștea	p. 63
Pentru liniște	p. 64
Drumul	p. 65
Dincolo de fereastra mea	p. 66
Poem pentru cer	p. 67
Cântec de cules ierburi duminica	p. 68
Fotografia de mireasă	p. 69
Scrisoare din adăpost	p. 70
Lumină în asfințit	p. 71

Poesii
1945-1987

3

Soare Difuz. 1974

Nici o iluzie	p. 72
Din singurătate	p. 73
Aproape nimic n-am durat	p. 74
	p. 75
Presimțirea primăverii	p. 76
Hora clipelor	p. 77
Primăvară	p. 78
Adiere	p. 79
Este iubire...	p. 80
Soare difuz	p. 81
Cântec ancestral	p. 82
Iubirea e trandafirul...	p. 83
Plăpândă iubire	p. 84
Ești aventura	p. 85
Așa cum inima...	p. 86
Flash	p. 87
De vocea ta...	p. 88
Cântec de corabie	p. 89
Ca o piatră...	p. 90
Chipul vorbelor	p. 91
Un fluture a intrat pe fereastră	p. 92
Este o cale anume	p. 93
Bogăția naturii	p. 94
Peisaj de munte	p. 95
Salcâmul	p. 96
Cetate de vis	p. 97
Decor	p. 98
Zbor	p. 99
Gloria lunii mai	p. 100
Ploaie	p. 101
Zăpezile	p. 102
Vuietul nopții	p. 103

Poesii
1945-1987

4

Nu știu dacă soarele...	p. 104
Atâtea alte flori...	p. 105
Tren de noapte	p. 106
Economie	p. 107
Zori	p. 108
După ce au plecat...	p. 109
Pentru că imposibilul...	p. 110
Călătorii	p. 111
Când?	p. 112
Preludiu	p. 113
Aș vrea să fiu marea	p. 114
Din larg	p. 115
Elevă la Luvru	p. 116
S-ar cuveni...	p. 117
Din nou	p. 119
Povestea unei păsări rătăcite	p. 120
Eternă e	p. 121
Albastrul	p. 122
E o prințesă	p. 123
Eroziune	p. 124
Nocturnă	p. 125
Speranța	p. 126
Histria	p. 127
Lumea cuprinde	p. 128
Mă port cu tine	p. 129
Omul de lut	p. 130
Bucuria	p. 131
Vrăjitorul din Oz	p. 132
Vaiet	p. 133
Obstinatul fir	p. 134
Despărțire	p. 135
Ca porumbița	p. 136

Poesii
1945-1987

5

Pe fereastră pasărea a zburat	p. 137
Resemnare	p. 138
Îndemnurile Vulturului albastru	p. 139
Indian	p. 142
Risipind visurile...	p. 143
Aceasta-i serbarea?	p. 144
Lebăda neagră	p. 145
Insomnie	p. 146
Lumină în asfințit	p. 147
Liniste de departe	p. 148
Fiecare	p. 149
S-a întins așteptarea	p. 150
În stele...	p. 151
Frunze arse	p. 152
Recviem	p. 153
Neregăsire	p. 154
Am schimbat spaimile...	p. 155
Viața să meargă înainte...	p. 156
Zăpezile	p. 157
Atâtea alte flori...	p. 158
Poate o voi cunoaște odată...	p. 159
Sport	p. 160
Poeme. Imagini. Proze. 1977	p. 161
Corbii	p. 162
Decorul	p. 163
Râul	p. 164
Livada	p. 165
Masa tăcerii	p. 166
Poarta sărutului	p. 167
Coloana	p. 168
Poeme. 1983	p. 169
Zadarnic e...	p. 170

Poesii
1945-1987

6

Despre un vis...	p. 171
Așteptarea verii	p. 172
După serbare. <i>Loin du bal.</i>	p. 173
Audubonescă	p. 174
Vârtej	p. 175
Colina viei	p. 176
Drum de întoarcere	p. 177
Ciudatele poeme	p. 178
Vânătoare	p. 179
Castanul sălbatic	p. 180
Porțile raiului	p. 181
Odihnă	p. 182
Visurile	p. 183
Lumină necruțătoare	p. 184
Credem...	p. 185
Vetustă	p. 186
Pact	p. 187
Inima mea nu e nicăieri	p. 188
Larga lume	p. 189
Semnale	p. 190
Călătoria	p. 191
Grădina părăsită	p. 192
Vaza albă	p. 193
Va zbura	p. 194
Menuet	p. 195
Profilată pe cer...	p. 196
Deșteptarea primăverii	p. 197
Grădină în pantă	p. 198
Mai	p. 199
Insula	p. 200
Așteptare	p. 201
Înserare	p. 202

Poesii
1945-1987

7

Toamnă la mare	p. 203
Grădina	p. 204
Lacul	p. 205
Recoltă	p. 206
Iunie	p. 207
Marea e numai a mea...	p. 208
Elsinore	p. 209
Sarcofag la Eleusis	p. 210
Ctitorie	p. 211
Statui policrome	p. 212
Cupola	p. 213
Cartierul vechi	p. 214
Se desprind...	p. 215
Atât de aproape...	p. 216
Timp miraculos	p. 217
A murit Sheherezada	p. 218
Va dăinui...	p. 219
Cupa	p. 220
Ecran. 1985	p. 221
Am vâslit	p. 222
Ecran	p. 223
Ecou	p. 224
Drum istovitor	p. 225
Roman	p. 226
Călătoria	p. 227
Numărătoare inversă	p. 228
Drum prin recoltă	p. 229
Zilele noastre	p. 230
Aventură	p. 231
Zbucium	p. 232
Gauguin la Ermitaj	p. 233
Scenografii	p. 234

Poesii
1945-1987

8

Inedite. 1986-1987

Cioburi	p. 235
Pact	p. 236
Și Picasso	p. 237
Lanțuri	p. 238
Vizită	p. 239
Nu l-am recunoscut	p. 240
Vară	p. 241
Îndemn	p. 242
	p. 243
Glasul versurilor	p. 244
Plecările	p. 245
Erori	p. 246
Fericirea	p. 247
Interferențe	p. 248
Vestirea primăverii	p. 249
Dunărea albastră	p. 250
Presimțiri	p. 251
Cine sunt culegătorii?	p. 252
Carnet de marinar	p. 253
Toamnă fierbinte	p. 254
Libelula	p. 255
Fără armură	p. 256
Pământ rănit	p. 257
Salcâmul	p. 258
Escorta	p. 259
Făgăduieli	p. 260
Un an...	p. 261
Întâia floare	p. 262
Sunt Țara	p. 263
Toamnă	p. 264

Notă bio-bibliografică

Margareta Sterian (Buzău, 16 martie 1897 – București, 9 septembrie 1992), pictoriță și scriitoare. A urmat cursurile liceale ale școlii Evanghelice din București, avându-l ca profesor de limba română pe scriitorul Ioan Slavici, iar ca profesor de desen pe renumitul pictor-gravor Richard Canisius. Face studii de artă la Paris între anii 1926-1929, iar în perioada decembrie 1929 – ianuarie 1930 organizează prima expoziție personală la București, în sala Mozart unde expune peisaje, naturi statice și ciclul de portrete *Copii din Drăguș*.

Încă din 1930 colaborează cu versuri originale, studii și traduceri la publicații literare de frunte, iar în perioada 1941-1945 prezintă la Radiodifuziunea Română poezi ai literaturii anglo-saxone cu sprijinul unor mari actori români. În 1943 traduce trilogia lui Eugene O'Neill *Din jale se întrupează Electra*, piesă reprezentată succesiv cu cei mai de seamă artiști ai scenelor noastre, pentru care Margareta Sterian a realizat, în tempera, proiecte de decor și costume. În 1945 apare primul volum de versuri originale ale artistei, *Poesii*, cu o prezentare foarte elogioasă, semnată de Panaitescu-Perpessicius.

În paralel cu expoziții de pictură și grafică în țară și în străinătate, răsplătite cu cronici ce subliniază noutatea, modernitatea și originalitatea lucrărilor artistei, apar traduceri din poezia modernă americană, engleză și poloneză, dar și din lirica veche irlandeză (*Măhnirea e mai grea decât marea*, 1974), precum și volume de versuri originale (*Poeme*, 1969, *Soare difuz*, 1974, *Ecran*, 1985), proză (romanul *Castelul de apă*, 1971, culegerea de proze *Din petice colorate*, 1977) și însemnări de călătorie (*Evocări de călătorie*, 1971). În 1978 se lansează volumul prefătat de Dan Hăulică *Poeme. Imagini. Proze.*, în același timp un album, o culegere de versuri și un carnet de proze de călătorie.

După moartea artistei, Muzeul Național de Artă instituie premiile „Margareta Sterian” pentru cea mai bună expoziție de patrimoniu și cea mai bună expoziție de artă contemporană, decernate în fiecare an începând din 1992 unor personalități de prestigiu ale artei și muzeografiei românești.

Arhiva Margareta Sterian

Poesii
1945-1987

10

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Ana Blandiana

Un imn oboselii senine

Scriind despre Margareta Sterian mă adaug unui lung șir de personalități neasemănătoare, răspândite pe suprafața, ciudat de diversă, accidentată, a secolului, de la Mihail Sebastian, Dan Botta, Perpessicius, Petru Comarnescu, Ionel Jianu, Dan Petrașincu, Miron Radu Paraschivescu la Marin Sorescu, Mircea Zăciu, Sorin Titel, Laurențiu Ulici, Lucian Raicu, Nicolae Manolescu. Spre deosebire de cei mai mulți dintre ei, însă, eu n-am cunoscut-o, și nu pot fi bănuită nici de fascinația pe care trebuie să o fi exercitat asupra celor dintâi fragilitatea și grația ființei ei, asupra celor din urmă perenitatea, neoboseala, capacitatea ei de a fi vie.

Pentru mine Margareta Sterian nu a fost decât un nume adunat pe o carte sau în marginea unui tablou (Aș putea, desigur, să-mi reproșez, sau cel puțin să mă mir, că n-am căutat-o și n-am cunoscut-o, deși n-ar fi decât pentru a ajunge — a câta oară? — la motivul unui amestec format, în egală măsură, din sfială și din spaima de a nu risca umbrirea sau concurarea operei de către autor). Fascinația pe care a exercitat-o asupra mea a fost de natură strict artistică, și anume, m-a fascinat puterea ei de a nu se opri din căutare, folosind ba culorile de apă, ba culorile de ulei, ba poveștile, ba peticele colorate, ba creioanele colorate, ba cărbunele mișcat pe hârtie, ba degetele mișcate pe lut, ba versurile. Dar nici neoboseala căutării, nici diversitatea domeniilor și a mijloacelor folosite pentru a întreba, nu-i tulburau liniștea răspunsurilor. Tulburătoare, arta ei nu este tulbure, calmul și limpezimea ei nu se dezminț nicio clipă, chiar dacă liniile se irizează, mișcate și șterse puțin, văzute ca prin lupa unei lacrimi.

Când spun arta ei, nu mă gândesc numai la pictură, și nici măcar în primul rând, la pictură. Poezia Margaretei Sterian nu este un *violon d'Ingres*, și nu este o explicitare a picturii ei. Poezia Margaretei Sterian există în sine, autonomă, fără nevoia de a se reverbera în imagini. Dacă n-ar fi fost decât autoarea cărților sale de versuri și a minunatului *Castel de apă*, Margareta Sterian ar fi rămas un nume în istoria literaturii române. Faptul că strălucirea culorilor desenează umbre, oricât de fermecate, peste acest destin literar este și nedrept și misterios. Pentru că, dacă pictorița — așa cum scria

Mihail Sebastian – „nu reproduce, ci inventează”, poeta nu inventează, ci reproduce, într-un mod aproape magic, viața care o înconjoară și pe care o conține cu o intensitate ieșită din comun. „Bucuria e o apă neîncepută, nu-i un final/ – de mai nainte n-o pregătești – /Bucuria e o pasăre mândră sfioasă/ ce se ascunde când despre ea vorbești,” spune poeta, și sunetul glasului ei, rostogolind stângace ecouri din Emily Dickinson, se aude ciudat de personal, neobișnuit. Este glasul unei ființe care a uimit prin fragilitate de-a lungul unui secol aproape întreg și care a avut forța să înalțe înaintea sfârșitului asemenea imnuri bucuriei, continuând să înainteze cu ochii deschiși prin timpul care se dădea din calea ei la o parte: „Peste pietre tăioase mergi mai departe/ Numai așa te sfințești pentru moarte.”

Ca să se sfințească pentru moarte, Margareta Sterian a muncit și a produs frumusețe o viață întreagă, odihnindu-se de imagini printre cuvinte și de cuvinte printre imagini și forme, mereu paralelă cu ea însăși, dar fără să se concureze, într-un destin singular, împăcat cu sine: „Ceasul respiră, apoi tace, cu timpul vrea să se împace,/ O carte bună sau rea se odihnește și ea,/ Sufletul meu închină un imn oboselii senine...”

Arhiva Margareta Sterian

Poesii
1945-1987

13

Poesii 1945

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2018

Dimineață de iulie

E cea mai frumoasă dimineață de iulie din câte pot fi:
îmi amintește un nobil tablou, poate pe acel
cu sfânta fecioară
care, desprinsă din cadru, umblă pe pământ
cu piciorul gol,
mângâind fire de iarbă nouă și stele de mușețel.
Oamenii au plecat; orașul e numai lumină și tăcere.
Zidul din coasta casei își arată rănilor, nesinchisit ca Iov,
se apleacă asemeni greșelilor ce nu pot fi îndreptate,
dună de voită singurătate...

Amintirea în piept stă înfiptă în același loc,
E, totuși, cea mai frumoasă dimineață de iulie din câte pot fi
poate că e ultima dimineață de iulie pe care o trăim...
Lumina și tăcerea stăpânesc orașul,
oamenii l-au lăsat să-și înfrunte singur destinul hain.

.....

Sunt ca o soră de caritate la căpătâiul unui străin.

1944, în București, sub bombardament.

Casele

Semeni tăcuți stau casele înalte din jur:
ce tristă-i muta lor înșiruire,
cât de neliniștitoare statornicia lor.
Zbuciumului ce ascund, țin piept verticale cuminți,

neîncetat veghează ferestrele,
fumegă coșuri ca de corăbii.
Pe scări aleargă sclavi mânați de timp;
Aduc zidirii ofrande, ea îi ocrotește ca zeii.

Cerc de apă

Un cerc s-a stins pe apă
când s-au risipit în adânc
razele clipelor de ieri...
Lacrima e prea ușoară ca să-l mai scrie

și nici mâna ta n-ar mai ști.

Pâinea

Bunica proptea pâinea pe inimă ca o vioară;
eu nu știam cât amar ascundea dulcele-i zâmbet
când mi-o dădea...
Ea, de mult este umbră și tot peisajul s-a decolorat
dar prețul pâinii l-am aflat...
Gustul ei e grâu și spaimă a zilei de mâine,
câteodată e inimă culeasă din praf,
câteodată e libertate
în mâna nebunilor cocoloș de haz...
Câte fețe are o pâine!
Cea venită de la Dumnezeu
mi-ai dat-o numai tu cu mâna ta curată
și cu zâmbetul tău.

Nike din Samothrace

Umbra marilor aripi furau ziua slabă din muzeu
când am ridicat ochii întâia oară de-a-naltul tău,
m-am alipit puternicelor coapse
– numai în gând, altfel nici n-aș fi putut să ajung.
Marea îți ruginise veșmântul, trupul tău tăia norii,
fruntea semeață, ochii de oțel îi vedeau luptătorii
răsfârți în valuri întunecate, călătoare oglinzi.
Din ce depărtări am venit azi la tine, nu simți?
Dincolo de portalii se-aștern scumpele pajiști franțuzești,
o lume mai mică, zeiță, din care tu nu ești.
Cum ai putea, ajunsă vreodată la țarm,
sub arc neîncăpător de marmură rece să treci?
E o poartă de biruință din zilele noastre vechi: Carouselul.

Aripile tale desfășurate vor cerul
dar cerul e o boltă a întrecerilor noastre deșarte...
Un simbol rămâi în muzeu, poetă a pornirilor moarte.

*În noaptea asta Parisul a fost din nou bombardat.
Ziarele.*

Hotărâre și rugă

Nu-mi voi dărui inima

omului, unuia,

pomană gătită cu grăunțe de argint,

fie a tuturor.

Dacă e adevărat că Te-am auzit

și un colțișor din lunca inimii am plivit

să-ți fac loc,

ajută-mă, Doamne, să netezesc locul tot.

Îndepărtează de mine toate relele,

ca până-n clipa din urmă să văd stelele, culorile;

să umblu dreaptă și singură cum mi-ai cerut,

cum de-atâtea ori m-am împotrivit, n-am vrut

și ajută-mă să-ndur apropierea Ta uriașă, părintească.

—Sunt tot un copil ce după voia lui vrea să trăiască...

Regăsire

Dumnezeu e lumina,
tu ai fost cetatea și mângâierea.
Bucuriile s-au unit cu durerea
ca fluviul cu marea – cine le desparte?
Unde îmi este inima? O frunză subțire
mi-a prins Domnul în piept;
acum știu să ascult, să veghez, să aștept,
se zbate, despre toate îmi dă de știre.
Voi simți când vei fi aproape,
voi ști clipa când drumurile ni se încrucișează;
ne vom revedea întâi ca prin ceață
până când lumina ne va pătrunde sub pleoape.

Pământul

Minusculi vulcani, fumegă-n jurul frunții noastre
focul spaimelor ce se sparg înăuntru;
cândva pe buze ne va împietri clocotul întrebării,
în ochi nedumerirea se va stinge și va crește în locul ei
felul acela de ierburi care țin – de ele se-ngrijesc ploile...
Numai mama sau iubita de groază nu se vor cutremura,
ci ne vor strânge la piept și așa...
Cu atât mai rău pentru acei care nu pot uita, pentru
călătorii care cred că totul e „de tot” și nu doar de împrumut;
scumpă e vama trecerii pe pământ.
Pământ al vieții noastre pe pământ,
împodobit cu diadema cerului înstelat,
iei totul înapoi: dulceața și sarea,
ochii și inima, pentru că ne-ai purtat;
din ea, la despărțire, îngerii vor strânge
în grabă boarea durerii
să ne fie prag învierii.

Norul

Te privesc norule și știu că sunt sora ta;
te-nfiripi, te destrami, arzi, te întuneci,
te-avânți, te risipești și iar te aduni din
zdrențele tale;
dezlegată sunt ca urzeala ta călătoare –
de ce nu plutesc tot atât de sus?
Te zbați, nu te joci – se vede de-aici;
cauți și tu ceva, ca și mine;
niciodată goana nu va înceta...
Rareori, ca mioarele ne odihnim în zile senine.

Arcașul

Săgețile tale cerul îl străbat.
Iubești iadul, arcașule,
dar îngerii tot nu i-ai alungat...
Te mâniezi, ochii tăi negri îl neagă pe Dumnezeu...
Toate măștile azvârlite, lumea uitată...
Peste prăpăstii punți de culori...
În miezul verii
cad stele toate deodată;
fiecare sfâșie, e o săgeată.

Aș vrea să mă sting ușor

Aș vrea să mă sting ușor cum sufli-ntr-o lumânare:
capul pe pernă și toate la locul lor
— numai brațul lunecat pe marginea patului,
semnul de carte la iertarea păcatelor.
Sunt ostenită mereu să mă aleg
al treilea, al cincilea, al șaptelea oaspe;
cercul se strânge, vorbele devin șoapte,
se rânduiesc mai simetric oaspeții când plec...
La marginea drumului, în zarea Domnului
caut zâmbetul cutezător, vorbele semețe,
poate pe tine te caut, Tinerețe...
Piatră, inima mea o țin cu amândouă mâinile.

Așteptarea toamnei

Destulă vară, tezaur cu nesfârșite atribute,
Cu gătelile tale aur,
Destulă paradă, ajunge!

Dulce toamnă, totdeauna te-au iubit:
Sufletu-mi melc, singur, cum îi e bine,
Ochii-mi grei, presimțirile – ce mai vine?

Zările tale rărite,
Timpurile nopți înfiorate,
Înfiorată le aștept.

În parc întârzii,
Ușoare vârtejuri urmăresc, amețim...
Lin de umărul pământului ne alipim.

Toamna are părul arămiu, fruntea de nori...
Când își așterne aroma peste fire,
Îți amintești de mine uneori?

Colind laic

Dați-mi un vin auriu,
o cheie spre fericire!
Pe urmă voi merge prin parc
și tot cristalul iernii îl voi cuprinde în suflet,
să nu fie singur.
Larma orașului, vuietul său
nu-mi vor mai face rău.
Nebun, le va întrece pe toate
cugetul meu...
O cheie falsă dați-mi spre fericire,
Un vin auriu!

Cărțile

Cărților, ierbar de leac,
cine spune că sunt sărac?
Oamenii vin ca iar să se ducă,
frunze desprinse – nu știu nici ele ce cale apucă...
Cerul în pragul nopții și-n pragul cerului
păienjenișul copacilor,
mierea și toate răspunsurile vracilor le știu
dar răspunsurile de când lumea
n-au fost decât tot întrebări
despre leacurile adevărate, otrăvurile de preț:
Tinerete, Iubire, Har, Frumuseți...
Ca să nu strice sufletul, zălog,
Dumnezeu nu le dă pe toate la un loc.

Cărților, ierbar de leac,
suflete ale călătorilor din veac,
vin oamenii ca iar să se ducă –
nu spune nimeni ce cale apucă.

De pe cer

De pe cer o casă a pierit;
o săruta asfințitul,
noaptea avea ferestre de aur
— le număram tot greșit —
Când una din ele se-ntuneca,
se lumina inima mea.
Pân'să privesc în oglindă,
răsuna un tril, două, câte?
O, Sire, ce surpriză,
ce flori minunate,
ce fular și ce de cărți noi!

O fabulă fără morală
am scris amândoi.

Dorul de munte

Cum ai ajuns aici, în orașul numai răni și scrum,
neuitată adiere din Valea Tinereții?
Grija noastră era să alegem cel mai frumos drum.
Prahova alerga înainte, alături, juca-n urma noastră
ca un câine tânăr, nestăpânit; se lua la-ntrecere
cu trenul fulger, cu norii... În pragul vieții eram
și iubeam călătoriile, anotimpurile, călătorii...
O, dimineți cu crestele munților cenușii, albastre,
de smarald sau poleite cu raze, numai relief
sau ireale ca un decor cu fluturi, cu torente,
cu tristeți de-nceputul lumilor,
nu știi de-mi este dat să vă revăd vreodată;
în clipa asta a regăsirii, vă strâng pe
inimă de multe, multe ori...
Noaptea vă ascundea, tăcerea dădea apelor glas mai sonor,
răcoarea brazilor cu parfumul reginei nopții se-amestecau,
privirile-mi spre neclintirea stelelor se înălțau;
ochii icoanei din perete făgăduiau ceea ce
singură nu știam să găsesc.
Și dacă anii n-au adus ceea ce așteptat a fost,
făgăduiala de-atunci n-a avut mai puțin preț, mai puțin rost.

Plimbare în primăvara trecută

Pietre de hotar ale amintirii,
străjuiesc aceiași pomi drumurile noastre de ieri;
cu ultimii castani se topeau trecătorii,
tainică, la capătul aleii ne-ntâmpina pădurea,
cântând bucuroasă din mii de strune subțiri...
În rare fâșii de lumină z bucneau șopârle aurii,
brațul tău cald îmi cuprindea mijlocul și inima,
îmi purta pasul, pasul spunea: Numai noi, numai noi!
Rochia frumoasă se agăța de crengi – ai păstrat fâșia –
lasă culorile mele să fluture la ghirlanda amintirii.

.....

Primăvara asta m-am întors în pădure;
tinerii copaci au crescut, sunt sceptici;
le-am spus: Da, trăiește și e fericit, dar ei au zâmbit...

Evocare

Ai fost vârtej și val și o ploaie nebună de vară,
căldură în sufletul meu și răcoare
în brațele mele, ai fost.
Aerul e cuprins de tine ca și-odinioară;
fiecare drum poartă amintirea fericirii,
fiecare nor e trist că se știe amăgit...
Pomii care ne-nsoțeau la plimbare
mă-ntâmpină muți.
Cum să mă creadă?
Ce să le spun?

Solia

Solie din altă lume e bucuria;
vine când n-o mai dorești, n-o mai aștepti –
e oaspe și pururi fugară,
e una și veșnic în mers...
În cetate pot să-nflorească, să piară
sângele inimii: sacrificiul,
datoria, neadormita fecioară,
sfioasă, de sine-obosită.
Cu-aripi luminoase sau sumbre se rotesc
neliniștile – până unde?
Picătură cu picătură Sacrificiul strânge
sângele zilei de mâine.
Poate că la orizont zboară acum solia de aur,
dar în cetate întunericul și-a statornicit domnia.
Undeva pe alt țărm navighează bucuria,
neîmplinită solie veșnic în mers.

Uitare

Peste ieri s-aștern uitări silite;
înainte, mecanic se desfășoară lanțul clipelor...
Din aurul risipit odată,
o pulbere săracă abia mai sclipește.
Roua sufletului s-a stins.
Nicio lacrimă
niciun vis.

Aș vrea să fiu un copil

Aș vrea să fiu un copil în clasă,
să jinduiesc după răcoarea de-afară,
după ora când, liber, mă scald în ea;
să cunosc numai probleme comune
și rezultatul lor să-l copiez fără remușcări.
Din apele timpului s-a încheșat Trecutul;
nerodnici ani, atât de mulți ați fost?

Parcă mai tresar încă la sunetul clopoțelului
care ne strângea laolaltă tot doi câte doi
și din aprinsa jocului transă, ne rânduia la-ntuneric.

Suflet mort

Sufletul meu a murit în înserarea de vară —
sunt ani de-atunci —
printre copaci, nenumărați străjuitori, am purtat
mortul spre casă;
n-a fost o moarte senină sau vitează, doar vicleană
și fără întoarcere a fost.
Cersind stăm la marginea drumului, coarde rupte, cerul cort,
câteodată mortul mă sprijină, alteori eu îl port
sub focul stelelor, cu mărturia cățelușei chinezești
— e a mea de mult, liniile ei sucite tot mă mai uimesc;
îmi pune în palmă căpșorul greu, bobul de abanos
sculptat în volute, adulmecă mângâierea.
Cum să-mpart inima, ciobul?
Și mâna domnului, daru-l împarte dintr-un întreg...
Vindecă-te, sufletul meu, zboară
sau dormi, sufletul meu,
veghea noastră să nu mai doară.

Acasă cu tine

Conturul dantelat al continentelor,
albastrul liniat al mărilor pe hartă,
nu mă mai cheamă.
În adânc au adormit sirenele,
au putrezit palmierii pe coastă;
tu doar trăiești.
Ai rămas în inima mea
și mă tem să nu te împrăștii.
Cât aș vrea să adorm
ca să nu te destrami,
durerea mea!
Cât cuprinde primăvara, e locul tău,
cât cuprinde cerul, ești numai tu.

Așteptare

Niciodată nu m-am simțit vie
în casa cu flori de ghips colorat și draperii grele;
în liniștea lor mi se părea că mă topesc încet,
mă decolorez ca și ele...
De lume mă mai lega doar lumina unui far
zvârlită din goana vreunei mașini pe pereți.
Zgomote rare îmi creșteau inerția și disperarea;
pereții ascultau împietriți,
pătrundea și în ei așteptarea...
Poate, cândva un ceas va suna;
liberă voi porni în dimineața argintie,
voi juca în degete cheile toate,
cântec va fi sunetul pasului meu,
îmi voi bate joc de singurătate.

Nu știu, mai țin eu minte...

Nu știu, mai țin eu minte sau mi s-a povestit
cum mă ducea mama de mână să mă scald
la mănăstire în ochiul de smarald
vara, la ceas însorit...

Câinele ne-o lua înainte prin apă;
frumoaselor ei prietene le plăcea să glumească,
maicile înfloreau a ștergarelor zăpadă îngerească,
liniștit, nesfârșit – lor le sta bine să tacă.

Pumnul mic tremura în mâna ei caldă;
în apă dansau nuferi și picioarele ei de palid mărgean,
deasupra, fumurii libelule – vedeam soarele ca prin geam.
Ea, la douăzeci de ani, s-a frânt ca o floare moartă...

Nu știu, mai țin eu minte sau mi s-a povestit
despre ea, despre maici și despre ștergarul lui Dumnezeu,
de asemenea lucrare m-am îndrăgit și eu.
Scrie: Meșterul să-ți dea daru-nzecit.

De s-ar putea, Doamne, să alegi
o fărâmbă din ce aş vrea să-Ți dau înapoi,
poate te-ai îndura de-aici înainte
de despărțiri și spaime să mă dezlegi...

Jale

după bunica

Ai plecat de-atâtea zile...
Pentru tine, cea mai mică, marele alai?
N-ai să te mai întorci niciodată,
pe fugă, la ceasul orânduit?
Nu mai punem nimic la cale?
Dorul tău nu mă mai caută prin odăi?
Doar candela morții mai pâlpâie,
tulburii-mi ochi îi răspund.
Tremurau plopii în grădină
când ne luam rămas bun și ne feream...
Nopti și zile de-a rândul
Îngerul Morții
de milă, pe-afară
într-adins zăbovea...

Ziua de azi

Trudă e ziua de azi, neastâmpăr și dor,
din frânturi făurită,
și e totuși ziua la care am visat,
ancora-albastră din viitor...

Tot spre nord navigăm și aproape am ajuns
uitând tot ce în urmă a rămas;
cei plecați înainte nu au glas,
pionierii ce tainele au pătruns.

Așteptare e ziua de azi ori răsplată?
Cerul scânteie, aerul sună mocnit ca brățări;
în cântecul lor mă-ncred uneori –
poate că atunci e ziua cea adevărată...

Cântec pentru Li

În ceasul înserării mă gândesc la tine, Li,
dar nu cum ești, ci cum s-ar fi întâmplat să fii
cu mii de ani în urmă în Babilon:
ai fi trecut într-un car de paradă,
știind că ochii tăi negri mă-mbată,
mi-ai fi deșteptat inima din somn.
Palida-mi stea pe cer s-ar fi animat,
îngerul meu păzitor și-ar fi desfășurat aripile deodată
poate nici n-ai fi fost atât de grăbit...
Iar cei care au apus, care ne-au iubit
s-ar fi bucurat, ar fi zâmbit.

Peisaj după furtună

Nu mai am cădere să-mi spun cuvântul ca încheiere
și nici nu are cine să mai asculte gândurile-mi
întortocheate, multe...

Lângă mine, văzută și nevăzută, străjuia o stâncă grea, tăcută –
era-nvoiala ta – mâinile tale apă îmi strângeau
s-o beau curată din ele.

Deodată din inima pietrei foc cumplit a țâșnit,
au secat apele vii, umbra a pierit...

M-am trezit în câmpie arsă de sete de vie,
printre fiare mărunte – nu știau nici măcar să mă-nfrunte.

Le-am privit lung, pe rând, fără plâns, fără cânt...

Basm

Am crezut odată ca niciodată
în steaua-mi ca în neclintita serii stea;
fiecare vis, fiecare gând strălucea
ca beteala de o mireasă tânără purtată.
Se rostogolește pământul în boarea lumilor;
știu mai bine vuietul să-l deslușesc, să-l ascult,
ochii mei au prins umbra fotografiilor de demult
ce-și așteaptă rândul în albumul străbunilor.
La fel ca ieri este ziua de-amară;
peste pietre tăioase mergi mai departe,
numai așa te sfințești pentru moarte,
uiți vrăjitul cântec de privighetoare.

Arhiva Margareta Sterian

Poesii
1945-1987

44

Poeme
1969

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2018

Într-o liniște adâncă

Într-o liniște adâncă aş vrea să-mi ascund inima,
inima mea ca o rană ce trebuie legată şi-nconjurată de tăcere;
în preajmă să nu fie zgomot, să nu fie sonerii,
lăptarul să-mi lase în prag o cană albă cu lapte
şi-un copil din vecini să-mi aducă pâine la câteva zile o dată...
Să uit aş vrea de Shakespeare – prea greu le spune el toate,
pe frunte nu vreau decât mâinile tale uşoare, libertate.
Apoi voi dormi în gând cu fabulele lui La Fontaine,
aşa cum le-am văzut zugrăvite de meşteri din lumea întreagă:
pe-ntâia pagină o vulpe roz ca o domnişoară sfioasă,
ridică ochii miraţi spre bolta de unde strugurii
privesc ca dintr-o plasă...
Poate că în vis voi afla taina Doamnei şi a unicornului
pe care i-am văzut la Cluny printre păsări şi flori,
iar cu cerbii hăituiţi ai lui Cranach
voi străbate înnot fluviul cel repede
ţinându-mă, ostenită, de straniile ramuri
ce plutesc deasupra capetelor delicate.
În vis se amestecă toate...

Migrațiune

Se simte primăvara și-ți scuturi penițele, vrăbiuța mea,
strânse erau, cenușii și-atât de triste păreau...
Azi, în lumina unei raze subțiri, se-nvolbură,
stele de aur le-mpodobesc...
Mâine, o lumină mai mare va umple fereastra
și vei zburătăci încoace și-ncolo cerându-mi să ți-o deschid...
Nu uita cât te-am iubit: în colțul acesta și-n celălalt,
pretutindeni era locul tău.
Aici hibernai în somn greu, dincoace, ciripind
voios luai grăunțe din mâna mea.
Cum să rămân așa și cum dintre miile de vrăbii străine
să mai știu care este a mea?

M-am plecat...

M-am plecat să primesc oboseli și spaime
pentru fantastica zăpadă,
pentru florile iubite
și pentru frunzele lor.
Pentru singurătate și pentru copaci,
pentru eternii copaci aninați de munți,
înălțându-se din râpe,
șoptindu-mi din goana trenului „Bun venit”
— singurii care mi le-au șoptit —
și pentru stelele-n miezul verii
pe care cu gândul la tine le-am privit...
Pentru copacii cuviincioși ai orașului,
pentru măreții nori,
pentru caii ce-ntorc după mine
diamantele negre ale-ochilor,
diamantele mari, ovale din povești cu comori subterane.
Ce trist e că până la moarte liberi nu vor mai fi!
Iată și câini mari, demni,
și alții mici ca niște jucării...

.....
Zadarnic n-am vrut să spun despre tinerii invalizi:
Tăcuți își poartă țepene proteze
și sub unicul braț pachetul cu țigări...

La unele ceasuri vin pâlcuri ca școlarii, într-un picior,
sau ca păsări căzute din cuib...
— Nici nu pot să țin pasul cu voi, le spun zâmbind
să nu mă vadă lăcrimând...

Insula

Țesut din vis, din freamăt și răcoare-i lacul
iar insula pe care o-nconjoară, împodobită-i cu o tiară
de plopî semeți și de arbuști mărunți și dantelați
pe care fața sîdefie a apei cu-nfrigurare-i oglindește;
ritmica-i răsuflare ne poartă pe un drum de mult uitat
dar fără greș ne readuce, în dimineața aceasta generoasă
cu vraja lacului care-n arșița vieții e o oază.

Lacul

martie

Martie mângâie fața palidă a lacului
ce ușor se-ncrețește și scânteie însuflețit;
petece de zăpadă lunecă grabnic în subterane;
verdele veșnic răsare iar unde a pierit.

Zarea e vâl, păsări se-nvăluie-n zare;
a fericirii undă uitată, în piept mai tresare o dată;
îngerul bun al morții te mai joacă la sorți o clipă,
ostenitul înger al vieții se luptă, dar nu te câștigă...

Lacul

septembrie

Întins, albastru și-argint e lacul,
doar mijlocu-i unduiește, cuprins de vântul ușor;
pe maluri se leagănă sălcii – verde și-argint –
bogate încă și grele, dar pururi tânguitoare, pururi în dezolare
ca désœuvrate doamne din alte vremi...
Teiul, sclipind se zbate pe cer – verde *velours de Gênes*
agitând în dantele arse parfumul din amintire...
Puntea veche așterne ofranda arcului său
cu lemnul mov, ars de soare;
pe ea, o femeie în roșu, lunecă lin
ca o flacăra-n mers, ca o floare...
Fulgeră pe apă sideful unei elice – umbra păsării
care taie văzduhul de toamnă, de presimțire,
prefăcând clipa în amintire...

Lacul

noiembrie

Pe-acei care trăiesc cu amintirea mării
și doar în vis mai pot la ea s-ajungă,
i-așteaptă-n marginea cetății un țărm de piatră
și-un lac adânc pe care vânt și val se-alungă.

În parc, cum se desprind de bord parașutiștii,
galbene frunze părăsesc pe rând copaci de zgură,
plutesc nehotărâte în văzduhul dușman
și-n lut cleios își sfârșesc drum și aventură...

Sub ploaie, pân' la piept în apă cufundate,
oxigenate, vârstnice sălcii se mai scaldă și-acum,
desfăcutele plete rărâte pe față le cad...
— Sălcii și lacuri, de la Ofelia încă, nu prevestesc nimic bun...

Mormânt la mare

Aici pe malul mării, la Callatis,
prin anii, care? dinaintea noastră,
trăit-ai scurta vieții dimineață.
Ai fost vlăstarul unui om bogat
și maică-ta, gingașă ca o floare,
avea ochi verzi și plete negre
ce unduiau ca algele în mare.
Atâta dragoste te-nconjura,
că vijelia iernii aspre
se prefăcea în cântec pentru tine,
iar soarele de primăvară
îți închina întâia rază, ție.
Nu știm seninei dragosti cum te-ai smuls,
nu știm ce febră, deodată, te-a cuprins,
sau de-ai pierit în unda rece-a mării
dar câtă jale a fost la moartea ta, se știe.
Părinții tăi n-au trecut altuia iubirea hărăzită ție,
alt prunc ca tine n-ar fi fost, cu zâmbet tot atât de luminos...
Târziu, cu greu s-au despărțit de trupul mic
— atâtea au avut de rânduie. —
Pe bolta netedă a frunții ți-au pus o cununie aurie
și-n juru-ți aurite păsăruici de lut,
asemenea celor ce, cu ochii, adesea în zbor ai petrecut...
În strâmt sicriu au așezat perechi de îngerași cuminți
și încă alții care cântă, dansează și-ți surâd,
— ca să nu simți că ai pornit pe-un drum necunoscut...
Ți-au dat străjeri care ținesc vrăjmașii îngroziți
și scutieri cu coifuri grele, ca la serbări înșiruiți.
În mână ți-au pus bani — un joc ce n-ai știut —
trei sute și atâți talanți, să nu rămâi prin vamă netrecut.

Apoi, cu suflet ars, au implorat pe zei
în lumea nevăzută pe toți trei să vă unească iar
și-n astea au crezut.

Lucrurile despre care spun, nu le-am închipuit, ci le-am văzut,
atât de pe-nțeleas a modelat artistul din trecut
miniaturalele vestigii funerare
găsite în mormântul unui copil, la mare.

Mangalia, 1960

Covorul oltenesc

Covorul oltenesc e o grădină
în care păsările stau la soare
și ciugulesc mărgăritare,
iar șerpi perfizi ce unduiesc din loc în loc
le-adulmecă cu limba lor de foc.
Deoparte, mai spre margini de grădină,
ca o lumină curge o apă vie,
din apă plante frunzele-și desfac,
sunt frunze sau mici insuli de smarald,
sau peștișori ce, ritmic înșirați,
se-aseamănă-ntre ei ca doisp'ce frați?
Ici-colo flutură evantalii egiptene
cu lungi stamine ca întoarse gene...
De-ai trecut apa, dai iarăși de flori:
acesta e chenarul exterior
adesea roș cu zimți cărămizii sau altcumva –
așa cum zâna care l-a țesut îl vrea
și legea lucrului aicea se vădește,
aicea obârșia și rânduiala – stilul –
ca într-o carte se citește,
și nu mai e nevoie de nume și de an:
în trăinicia firului,
dârzenia culorilor,
desenul păsărilor și al florilor,
visează și muncește,
adună viață și o risipește
un neam.

Vezi, cât de bine...

Vezi, cât de bine totul se rânduiește?
Slab lângă slab nu se statornicește,
și-ntinsa mare caută un țarm...
A rămas o flacăra-n agonie,
crezi că s-a stins, dar e tot vie;
nimeni în preajmă-i nu respiră
s-anime ușoara pâlpare...

Am alergat...

Am alergat până-n pragul dealurilor
cu coloane de brad pierdute în cer,
și, scoasă din minți, am strigat: unde este iubitul meu?
Iubitul meu, ușor ca un căprior, răcoros
ca izvorul, ca soarele de fierbinte?
Iubitul meu involburat ca ploaia de munte, cu ea de surâzător
iubitul meu temător ca o ciută, ca profetul de înțelept.
O, voi nu sunteți dealurile pe care le-am străbătut amândoi,
nu sunteți decât un decor din care orice substanță a pierit...
Ieri ne-am iubit, o singură făptură,
o singură minte eram — nu știam să fim doi...
Cine a clintit caleidoscopul și stelele toate le-a năruit?

.....
Ce vrajă la loc le-a zidit?

Fericirea ce înspăimântă

Vine fericirea ce înspăimântă
cu podoabele ei violente,
cu-ntretăiatele-i întrebări.
În alte inimi cămări
străveziul rubin se zbate, se-ncheagă...

Fericire din mozaic, de ce nu te-arăți întreagă?
Măștile ți le știu toate, ce ești în adevăr:
amăgire, cântec sau moarte?

Plecarea

Așa sunt toate plecările...
Ca un înger nebun zboară gândul înainte
din pragul vechi își smulge aripile
chiar dacă spada penei semețe se frânge,
chiar dacă-l doare.
Așa am făcut și eu odată...
De ce să plâng, de vreme ce
nici unul din țărmoni nu-l doream?
Poate că erau lacrimi de bucurie,
stropii mari de argint nu mă mai mint...
Noaptea când valuri ca șerpi de onix
strângeau trupul corăbiei cald,
visam fermecată de nesfârșitele
făgăduinți din ochii stelelor,
binecuvântând întâia noapte de pe corabie
singura ce am furat trecutului risipit,
viitorului tănuit...

Magia mării

Magică mare legănată de aștri,
învăluitoare, neliniștită mireasă a cerului
ce se cufundă și renaște din frământarea ta
mai senin, mai înalt, ca un trup din frământarea iubirii...

În pieptul tău porți putere și frumusețe,
cerul și-adâncul îți dau culoare,
onix e jocul apelor tale,
răsuflarea ta, pulbere și-nfiorare.

Ești febra, ești zbuciumul gândului
și val de răcoare
pe umerii arși ai pământului.

Viteză

Cu o sută de kilometri pe oră,
în bătaia vântului ca Nike la proră,
pe drumul lucios, vioriu ce supus
se integrează mașinii,
în fuga ce răstoarnă pornii,
coboară cerul, înalță spinii,
zăresc depănându-se ruleta nenumăratelor ogoare...
A soarelui floare, smucindu-și capul după ibovnic,
își saltă salbele pe sâni...
Coloanele albe punctate cu-argilă ce-apar și se pierd
sunt țărani români.
Val este lumea, viteza absoarbe și solul pe care plutim
numai pădurea – stă dreaptă la orizont,
multiplele-i brațe peruca îi țin...

În pădurea Ardenilor

Prin pădurea Ardenilor cea vrăjită
aș vrea să mai hoinăresc o dată
cu cățelușa mea iubită:
cea mai mică roșcată ciufulită bufnicioasă
și cea mai ușoară — ce pentru o alună
s-ar sfădi cu veverițele ce-ar întâlni,
iar o vulpe adevărată cu blană roșie — incendiată
din curiozitate de noi s-ar apropia
apoi, distrată, mai departe ar pleca,
fâlfâind politicos a salut din coada bogată.

O pasăre îndatoritoare
o pană mi-ar împrumuta
s-o pun la pălăria mea,
s-o pun la pălăria mea
ca ramurile joase să răsună
când pe sub ele trec, ca tot atâtea strune...
în liniștea adâncă
privighetoarea cântă
trilul său cel mai 'nalt.

În luminiș departe
sclipește ca un șarpe de aur
un pârau...
Când ochii îi închid,
un vis frumos ca-n vis,
stelele îmi trimit...
Și se face așa,
și se face așa
că mă întâlnesc iar
cu Tinerețea mea.

Am regăsit munții

Am regăsit munții: întâii lor heralzi, șuvițele de apă
ce împânzesc prundișul văii largi, vad al apelor vechi
de când lumea,
unde fiecă piatră se-aprinde-n lumină ca un diamant
în cărbune
și ceru-amețește-ndelung oglindindu-se-n undele
verzi-albastrii.
Surd și statornic răzbate un clocot; plutesc în văzduh
soliile Tale:
răcoarea și-aromele văii cuprinsă în cupa de dealuri
brodate cu umbră, cu fragedă iarbă și cele mai fragede flori.
Deodată, în colțuroasă armură muntele se arată
și glasul său aspru rostește porunci
în graiul străvechi, abia cunoscut...

.....
Albă și temerară, în strai de dantelă
dansează șoseaua aproape de cer, zbatându-se-n soare;

În adânc apele sunt acum mai albastre, mai clare
și ca într-un tablou dintr-un secol german trecut,
înconjură cu frunte de spumă pietre
și ierburi ce-ntâlnesc în drum...

.....
Doamne, îmi place să fiu singură-acum!

Sunt liniștea

Sunt liniștea ce nicăieri nu crește mai bine
decât în inima ta,
mai prielnic ogor, mai plivit de speranță n-am găsit:
te cuprind, te descânt, sunt umbra morții tale pe pământ
— fără mine, nu ești.
Te ascunzi?
Uiți că dintru început suntem una.
Adună-ți slova și chipurile toate,
de unde-ți stă numele scris, îndepărtează-l cu grijă;
în neființă, sufletul va ști din nou să zboare,
singurătatea se va risipi ca o pulbere ușoară
și, cum ai dorit de-atâtea ori,
te vei integra pământului iertător.

Pentru liniște

Îți mulțumesc, Doamne, pentru liniștea ce mă apasă
— zgomotul n-ar ști decât să mă-nspăimânte —
îți mulțumesc pentru arabescul unei rândunici la fereastră
și pentru ramura verde ce urcă să mă privească,
dar aș vrea să fiu un copil al drumurilor largi,
să cutreier întinsa lume, s-o strâng la piept;
chipuri să vină spre mine ca frunze dansând pe o apă;
drumurile mele se pierd, chipurile dragi se îneacă...

Drumul

Drumul nostru aş fi vrut să fie un drum de ţară;
nici copaci, nici înaltele case,
nici o umbră decât ale noastre;
cerul nocturn cu vânt şi vuiet,
mirate stele uşor să ridice din umăr,
să creadă că-n glumă ne despărţim...

Dincolo de fereastra mea

Dincolo de fereastra mea e-atâta lumină,
încât schela uitată pare un turn de sidef...
Din nou a zidit primăvara o grădină
cu-nflorite crengi diafane,
brațe ce din parcuri te cheamă
– parfumul lor, mai ușor decât orice parfum,
aburind amărui te-nfioară...
Dansând, vântul poartă trecătorii de subsuori,
păsările nu mai conțin pe limba lor...
În asfințit, un depărtat ocean de aur
își rostogolește valurile mărunte pe cer...
Primăvară, și eu îți cer acum o veste bună:
ce-a mai rămas din mine adună într-o mână
și-nsuflește-mi lutul cu răsuflarea ta.

Poem pentru cer

Sub bolta înaltă, învăluitoare,
sub încrucișări de curcubeie,
în pas cu norii ușori, grăbiți
sau grei, funerari,
fără teamă,
sau amețită de teamă,
am străbătut plaiurile tinereții...
Cum aş putea uita
binecuvântata uitare,
freamătul flamurilor în șapte culori
al încrucișărilor de curcubeie
al bățăilor inimii mele?

Cer de nori în mers,
cer de diamant,
cer de ceață,
când va veni ziua sau noaptea de gheață
doar de la tine îmi voi lua bun rămas;
singur tu nu m-ai nedreptățit,
tu și norii, capricioși cavaleri pe care atât de mult i-am iubit...
Va fi o fereastră deschisă
și vei vedea desprinzându-se făptura-mi de a ta
și, trist, mă vei petrece până departe în eternitate
ca un prieten, ca un frate.

Cântec de cules ierburi duminica

Cufundate pân' la genunchi în ierburi și flori,
fetele culeg sulfina aurie, pelinul amar
în ziua asta a șaptea, cu har.
Tălpile goale răcoarea ierbii moi o slăvesc,
șerpi cu gând rău în desiș se pitesc,
mierla cântă aprins, dinadins,
și spune întruna: Pân' la cules ți-aduc un mire.
Eu te-am ales pe tine.

Fotografia de mireasă

Pe mama o cunosc doar din fotografie
— Un crin aureolat de o dantelă străvezie,
Cu trupul gingaș în greoi atlas
și cu sfielnic zâmbet pe obraz;
În dreapta, albe flori în buchetar
— dar viața n-a vrut să-i dea har —
s-a stins curând de-al toamnei aspru vânt
și port doar o icoană-n gând.

Scrisoare din adăpost

În picioare, înghesuiți în camioane, privesc mirați; nu știu
nici ei; să fie mândri, să se teamă?

Ochii și nedumerirea asta le-am mai văzut cândva:
fluiera o locomotivă pe linia de centură, ducând vitele blânde;

inima, dimineața-nsorită, mi-o strica...

Tineretul acesta n-a avut timp să cutreiere lumea, să iubească...

Ah! Florile și fără ei or să crească...

Casca pe cap! Să nu auzim păsările cântând, să fim tari!

Pământul îl stăpânesc câțiva grădinari;

sunt harnici, l-au lăsat în urmă pe Dumnezeu, biet secerător cu-amănuntul;

o moarte aici, alta dincolo – timp destul, e veșnic pământul...

Grădinarii noștri nu sunt veșnici, ei n-au atâta răbdare:

tone din explozibilul cel mai tare!

Fiecare să știe singur să se ferească!

Fiecare să-nvețe cum se respiră corect sub pământ.

Când ești îngropat de viu ce faci?

.....

Din adăpost îți scriu.

1944.

Lumină în asfințit

Lângă mine regretul se înalță ca o stâncă
pe care tu ai schimbat-o în umbră mai blândă;
ieri abia m-a-nvăluit o ploaie de flori aromitoare
— mă doare să pierd, fie și una, din plăpânde petale.
Asculte tăcerile, judece de n-a fost prea-ndelungată așteptarea!
La capătul drumului grăbește chemarea cel care nu știe cât am irosit...
nici eu nu vreau să mai știu rătăcirile,
când e aurie lumina în asfințit.

Nici o iluzie

Nici o iluzie nu mai este posibilă,
în ciuda frumuseții zilei de toamnă,
a norilor falnici în asfințit.
Atât de mult am crezut, am iubit
sărbătoreasca alee ce se așternea înaintea mea,
a lumii caldă îmbrățișare ce mie mi se cuvenea...
Unde e zborul, exaltarea? Universul uimit
de la mine așteaptă dezlegare.
Imensă e puterea visului de la-nceput!
Am vrut să dau, să primesc, să ard, să stăpânesc
și, iată: o rândunică speriată
așteaptă noaptea și ultimul zbor...

Din singurătate...

Din singurătate crește liniștea ca o mângâiere vicleană,
întinzându-se de-a lungul întregii zile de sărbătoare,
miraculoasa liniște din inima unei cetăți de milioane...

Eu nici n-am știut să zidesc
decât în țarina arsă a liniștii,
pe ea am înălțat-o pavăză în dreptul inimii...

Aproape nimic n-am durat

Iată, aproape nimic n-am durat
din tot ce mi-ai dat întreg și curat;
semnele, îndemnurile tale au fost în zadar —
pentru aur curat ce nepriceput făurar!
Mă tem să te-ntreb la răspântii: crezi încă în mine?
Cu flacăra-naltă am ars bucurii-atât de puține...
În suflet dureri am crestat — erau de la tine.
Nu vreau cu zvâcnetul inimii din nou să le-ascuți,
aș vrea să-mi săruți anii aceștia pe frunte și gura s-o uiți,
aș vrea să ajung o frunză pe ram cu fața spre cer:
ușoară, de vânt legănată, ca frunza să pier...

Arhiva Margareta Sterian

Poesii
1945-1987

75

Soare Difuz 1974

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2018

Presimțirea primăverii

Niciodată n-a fost primăvara mai aproape
decât în dimineața asta de ianuarie
când întâia și a doua și ultima zăpadă s-au topit
iar cerul coborât, tot numai văluri cenușii de nepătruns,
și-a luat trena în brațe dezvăluindu-și zestrea de nori mărunți,
și aleargă pe-ntinsul, adineauri de plumb,
să-ntâmpine un posibil soare.

Harnic, pământul rostuiește în tăcere viața răzbătătoare
și totul te-alungă pe străzi cutezător, nesocotit și amețit
ca de-o licoare ilegală.

Hora clipelor

Uneori primăvara în lume parcă ar fi tumult
pe care de departe îl ascult...

Sunt pajiști ce vor să crească din inima mea,
firul ce se zbate să răsară din ea,
să ajungă mătase dulce și verde,
dar neîncolțit putrezește.

Uneori primăvara îmi îndrept trupul,
vreau să prind nedeslușit tumult;
sunt vorbe ce am auzit mai demult,
e foșnetul frunzelor rănite de umerii unui tren,
valul ce se-nvolbură și-apoi se desparte?
Sau cânti, primăvară, pe strune moarte?

Primăvară

Cu capul dureros aplecat, cu ochii arzând,
mă-nversunez să-mplinesc un legământ
— care nu este adevăratul meu legământ —
în timp ce la fereastră trece primăvara,
sărmana primăvară a străzii acesteia
pe care zilnic o străbat cu silă,
recunoștință și teamă
și unde e casa ce ar fi putut fi căminul meu
dar nu-i decât o lipitoare ce de mine s-a prins
în schimbul unui ceas de liniște, noaptea. —

.....
Cu ochii arzând, știu: lumea n-ar
trebui să sfârșească aici
și gândul meu aleargă spre un ocean
de nori, de culmi, de coloane
— poate Italia — sau Hammerfest
cu ziua nopților sale,
imagini visate, pierdute, răscolitoare...

Adiere

În memoria Valeriei S.

Pe un drum unde cumplitul vânt al iernii
cu mii de lăncii mi se-mpotrivea,
am simțit azi plăpânda adiere:
e, primăvară, mâna ta.
În fața mea, între copacul mort și zidul umed
de unde numai negură se ridica,
cerul curat albastru-pal se zugrăvește:
e, primăvară, mâna ta.
În ochii mei de bucurie părăsiți
în care numai oboseala spaima o-ntrecea,
a strălucit o lacrimă de bucurie;
izvorul ei era-n inima ta.

Este iubire...

Iubire e când nervii toți veghează, chiar și atunci când te-odihnești,
când de pe chipul drag vrei taine să dezlegi
și încurci vorbele pe care de mai-nainte ți le pregătești...

Iubire e când nesfârșite drumuri sunt liniile chipului
și ochii răscolite mări, când brațele sunt cuiburi
și-mbrățișările dorite înfrângeri,
absențele, primejdioase punți, și întâlnirile
dulci insule de pace.

Iubire e când viitorul tainic în față îl privești,
când lacrimile-n noapte ochii îți împăienjenesc
și e iubire atunci când moartea
ca răscumpărare a iubirii o primești.

Arhiva Margareta Sterian

Poesii
1945-1987

81

Soare difuz

Soare difuz peste arctice-ntinderi,
ce-ndemn către mine raza ta o îndreaptă?
Poate ești nălucire, poate un legământ
că vei ști să mă afli atât de departe,
peste agonii, peste singurătate...

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2018

Cântec ancestral

Și sângele continuă să murmure cântecul său neînchipuit de suav,
în ritmul unei forme ancestrale știute,
infiltrându-se – când în tăcere ca un izvor ascuns,
răsfirându-se apoi – întinsă ghirlandă de flori albastre
ca umbre sub ochii obosiți, sau de coral
ca dezgoliți tineri sâni.

Și sângele continuă să murmure un cântec neînchipuit de pur,
ca-ntâia unire a buzelor, ca fulgul de zăpadă
ce se topește-n văzduh...
Apoi sângele înalță un cântec înfricoșător
al cărui ecou năvălește în scoica urechii,
pătrunde în labirintul nervilor, ducând uluiitorul clocot la creier...

Ceață aurie a inundat grădina unde
Domnul i-a fost lui Adam prieten
și Eva Omului s-a încredințat.

Iubirea e trandafirul...

Iubirea e trandafirul cu dulce catifelare,
cu strălucirea culorilor și mireasmă răscolitoare;
tija poartă scut de spini răi
ce te rănesc de te-apropii prea mult.
De sfaturi n-ascult; locul voi ști să-l găsesc
de unde prind floarea, spre mine o aplec
și-ndelung o respir...

Plăpândă iubire

Plăpândă, tainică iubire
ce nu a chiuit pe munți,
la țărmul mării n-a visat,
ce soartă pândește
palida-ți pâlpâire
de nu poți ajunge adevărată lumină
ci rămâi doar o candelă
ce sfârșește în întuneric
și funerar parfum?

Ești aventura...

Ești aventura de-nflorire și de primăvară
de care îmi amintesc în fapt de seară
și oricât de-ncordat aș asculta, vorbele nu le deslușesc:
e vântul și e valul ce-n tainic dialog șoptesc...
Iar când de mine te apropii și-ncet fluieri o melodie,
e ca și cum pădurea unde odată, în iunie, visam, învie —
acolo unde privighetorile cântau numai așa, de drag,
un cântec despre libertate și iubire
și viața toată cântec nesfârșit era
iar timp aveam destul pentru râvnitele călătorii bizare
pe care frunzele aurii din plasa soarelui le încuviințau...
Cât despre aripi sfâșiate noi încă nu știam...

Așa cum inima...

Așa cum inima, în veghe sau visare,
cu vrednică sau vinovată înfrigurare bate,
statornic gândul meu spre tine tinde
și-asemenea picăturii ce se formează-n alambic,
fiece strop ce se desprinde
răsfrânge același chip.

Arhiva Margareta Sterian

Poesii
1945-1987

87

Flash

Privirea ta, flacăra verde unduind,
aruncă raze peste pustiu;
mai mult nu vreau
și nici nu trebuie să știu.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2018

De vocea ta...

De vocea ta, nocturnă de priveghetori,
de vocea ta, triumf al mierlei în zori,
de zâmbetul tău, de mâinile tale,
de verdele foc din ochii-ți mi-e dor...

Te-aș privi prin cleștar de tabernacol
dar ispitite, brațele mele spre tine tind,
și ochii-mi spre gura semeață, spre tot ce rostești
și devine alint.

E-amiază, e noapte, e-n zori, e târziu,
e azi-fără-mâine, de ce să mai știu,
când cerul și valul și norii îmi spun:
e clipa de față și este destul.

Cântec de corabie

Corabie purtând vis și sfidare,
iubirea, la amiază-n mai porni pe mare;
cu frumusețe greutatea i-a fost măsurată
și a pierit de frumusețe prea bogată...

Ca o piatră...

Ca o piatră în drum împinsă mai departe cu piciorul,
lovită voios, după dezordonata voință a piciorului
sau uitată, apoi din nou azvârlită-n văzduh
de unde recade, fărâmițându-se în ploaie de pietre mărunte
ce ajung pulbere – așa este iubirea...

Chipul vorbelor

Dulci vorbe, purtați gândurile mele spre inima iubitului
și nu lăsați mânia să vă acopere slăvitul chip;
din azi să făuriți o zi mai vrednică decât ziua de ieri
— cu toate că o nouă întâlnire miracolul nu mai poate să mai fie
pe care împreună noi l-am închipuit, l-am modelat...
Uităm, uităm durerea pentru iubiri pierdute
— de-am ști mai bine să primim gingașul oaspe-atât de rar...
Zile ale vieții noastre, odoare azvârlite-n noroi,
din voi trebuie să retopim frunții noastre cunună,
flori grabnic ofilite, voi nebunie și înțelepciune...

Un fluture a intrat pe fereastră

Pe un fluture ce-ți intră-n casă
trebuie să-l lași să plece iar
ca să nu uite libertatea și să moară.
De ce să știi de unde vine și încotro ar vrea să zboare,
când aripile sale străluminează umbra
și aerul pe care îl străbat scânteie-n desfătare?
Fericire ce durează din zori pân' la apus,
este mai mult decât știe o inimă să poarte;
către sfârșitu-alesei zilei
lumea se-nvăluie în întuneric,
festiva haină umerii îi apasă.
Și-acum priviți iubirea, zeiță etern-rănită
cu-armura întinată de sângele ce-i picură din piept.
Dar nu are dreptate.

Este o cale anume

Este o cale-anume în orice viață
înscrișă de la al lumii început
și-oricât te-ai zbuciuma să te abați,
și-oricât ai căuta un drum mai lesnicios și mai ferit,
te-napoiezi plângând pe drumul care nu a fost cel bun
și, uimit, încerci să uiți că însuși l-ai ales și l-ai iubit...

Bogăția naturii

Călcați pe iarbă, rupeți flori și ridicați barierele ce vor să cadă;
natura este atât de bogată că nu-ncetează o clipă a ne uimi
cu a florilor tulburătoare frumusețe și parfum,
cu fluturii și peștii săi fantastici,
cu păsări-suverane ce printre nori plutesc
cu muntele sever, cu luminoasa mare,
cu-acest copil bălai ce-și fugărește jucăușul câine,
cu noi, care în miezu-i ordonat și capricios
trăim vrăjiți și știm — asemenea oricărui condamnat —
certa chemare ce o vom asculta.
Atunci, pe o floare sau un fir de iarbă care
ne-ademenește cu mireasma-i,
de ce nu l-am urma?

Peisaj de munte

din tren

Șerpuie încet un camion cu lemne
printre cetățile de brad eterne.
Căsuțe mici, corăbii plutitoare,
se leagănă pe negre ogoare
de catifea cu dungi portocalii,
ca în caietul de caligrafii.
O sperietoare c-un umăr mai 'nalt
stă strajă l-al albinelor palat.
Lovindu-se de neclintite pietre
pe care, mâniat, le ocolește,
pârâul totul împresoară
și-n grabă, fiecare lucru
o taină îi strecoară...

Salcâmul

Toți pomii înverziseră ușor,
apoi din ce în ce mai tare;
numai salcâmul meu, uitat,
mai aștepta crispat ca o muștrare,
— de milă, mă făceam că nici nu-l văd.
Ieri, însă, binecuvântare! O spuză verde îl mângâia.
Eu, primăverii m-am rugat să-l
sprijine, să-i dea putere
— de-acum încolo nu mai era greu. —
Curând au izbucnit deodată
din creștet până-n ramurile-i joase
suave vâluri albe de mireasă;
vrăbii însetate și albine intrigate
s-au năpustit să soarbă licoarea de salcâm
iar el, prea-fericit, se dăruia oricum...

Cetate de vis

Într-o cupă de brad străjuită de stânci,
descântată de ape, poleită de soare,
dur mărgăritar și dulce floare,
se-nalță o cetate de vis, Sinaia.
În zori, după un străvechi ritual, cortina din nori
se ridică peste decorul pădurilor de catifea
unde miriade de frunze înfrigurate
așteaptă îmbrățișarea luminii să le soarbă spaimile nopții.
Soarele începe jocul reflectoarelor sale;
umbra coboară mereu, altă umbră se-arată,
lumina le-ajunge din urmă, le-alungă într-alt loc;
verdele e acum galben, galbenul este mov,
bradul întunecat devine pătimăș de lumină...

În culori și miresme ești învăluită
și-ursitoarele te-au vrut cerului dăruită,
cetate de vis, preludiu de rai: Sinaia.

Decor

S-a așternut peste dealuri
întins cort de catifea fumurie
pe care stoluri de îngeri
l-au modelat deodată, în grabă,
pe fiecare vâlcea, pe fiecare colină
cu ogoare, cu copaci, cu flori
și zare limpede, lină,
albastră, violetă, trandafirie,
înălțându-l rânduri-rânduri
ca o multiplă cortină de vis
spre vraja călătorului înspre abis...

Zbor

Ce sărbătoresc rândunelele
sau ce jelesc rândunelele azi,
zburând ca scoase din minți
în jurul zidului 'nalt,
lovindu-se una de alta,
zdrobindu-și delicatele aripi?
Vertiginos urcă și coboară
căutându-se între ele, ferindu-se,
înconjurând ca pe sfânta iesle
zidul incandescent, fierbinte.
De ce se depărtează și se-ntorc în același loc
— parcă cineva îndelung-așteptat n-a mai venit,
parcă nu vor să creadă într-un astfel de sfârșit.

Gloria lunii mai

De sus, din coama casei, glicina parfumată,
gloria lunii mai, a-nvăluit-o toată,
și a prefăcut-o în munte înflorit.
În dans ușor cu vântul se-nmădă ciorchinii viorii
iar un umil arbust din care totul a crescut,
li se prosternă la picioare și nu se recunoaște în splendoare.
Acestor crengi negre și dure,
acestor viorii și-albastre spume,
acestor înserări și aurore
moartea le e cunună...

Ploaie

O, nesfârșită ploaie ce îmi asediezi acoperișul și îmi ceri
să număr una câte una bătaile inimii tale,
îmi amintești cum pe o astfel de ploaie,
înlănțuiți rățăceam amândoi
fără să știm că totul se sfârșise între noi...
Trecuseră atâtea nopți și-atâtea zile;
în mâini nu mai țineam decât cenușa bucuriei.

Zăpezile

Zăpezile s-au topit,
toată lumea a uitat
bucuriile ce numai le-a așteptat,
rostul durerii, neînțeleș, binecuvântat.

Din brațele copacilor se smulge cerul nou,
din pământ fumegă noua primăvară
făgăduind, uitând, neîmplinind.

Vuietul nopții

Când vuietul parcă s-a liniștit
și când planeta hăituită
o piruetă a sfârșit și-n alta lunecă nemijlocit,
mireasma tare a humei se răspândește-n jur,
în somnul meu pătrunde ca să mă-nvețe și să știu
că tot rotindu-te neoprindu-te nicicând,
mai repede te-apropii de mormânt.

Nu știu dacă soarele...

Trăiesc precum îmi este hărăzit
și nu știu dacă soarele-i mai fericit
că trebuie – de la-nceputul lumilor să ardă' nalt
pentru o planetă depărtată
a cărei frumusețe n-o cuprinde niciodată
și-același joc să-l ducă pururi mai departe...
Un astru trebuie singur să rămână, doar asta să dorească
și-n veci cu altă stea să nu se contopească.

Atâtea alte flori...

Arareori și numai ca prin vis
trece un zâmbet peste chipul stins,
— așa cum fluturele de o floare
se-anină în cursa lui rătăcitoare,
dar cum în miezul florii nu găsește
decât aroma unui vis ce-a fost,
o clipă doar, nedumerit se zbate
și nu mai zăbovește fără rost
când pe a cerului mătase albastră,
atâtea alte flori se profilează...

Tren de noapte

Tren lent de vacanță în care oameni obosiți
își prelungesc neliniștile-n vis...
Lumini trecătoare în gări, palide lumini pe parcurs,
licăriri ce fuga nu o pot opri...
Noapte adâncă ascunde până în zori
șesul mov, monoton, cu clăile arse ale toamnei pe umeri.
Lacuri adânci deschid pleoapele
când luceafărul serii se pierde;
din mlaștini, ca din cădelniți, boarea palidă crește.
În trenul lent de vacanță, ca orișunde,
nelipsită călătoare, durerea se-ascunde...

Economie

Oameni bătrâni, fală a zilei de ieri, divinizează soarele,
cu pleoapele coborâte se odihnesc în parcuri, sorbindu-mi mângâierea
dar curând harnica moarte cu mânecile suflecate
înșfacă fragilul material
și-l îmbrânțește în cuptorul de lut spre recuperare...

Zori

În splendoare, primăvara își croiește drum
dar, negreșit, e pentru întâia oară
că văd muguri zbucnind pe negre ramuri;
măine, parfumul aprig de castan
se va împleti cu izul dulce de salcâm...

Perpetue minuni, acești albaștri porumbei
la perfecțiune lustruiți și împodobiți,
avizi de dragoste și hrană, se vor zvârli de pe acoperiș,
chemându-se și uneltind atât de tare,
încât vor deștepta soarele și orașul din visare...

După ce au plecat...

După ce vizitatorii au plecat
și, ostenite, luminile s-au stins,
sala de expoziții părea un mausoleu
din ai cărui sumbri pereți
tăcerea înainta în valuri
cuprinzând tot spațiul.
Străpungând întunericul,
imperceptibile nuclee de foc
obstinate mărturii
evocau efervescența,
laudele,
indiferența...

Orgolioase,
umăr la umăr,
imaginile le înfruntau...

Pentru că imposibilul...

Pentru că imposibilul a devenit posibil
și credem că singur pământul este planeta divină
împodobită de închipuirea cea mai dezlănțuită,
să uităm de aceste nesfârșite războaie
și să încercăm să iubim acest pământ al nostru;
tarele să ni le ardem în atomice subterane
spre a nu mai întina albastrele oceane
și, nepierzând din ochi dimensiunea timpului nostru,
să-l trăim.

Călătorii

Oamenii vin și se duc;
uneori se opresc acolo unde nu vor să rămână,
de unde se smulg cu o frântură de inimă spăimântată în mână.
De ce s-or fi oprind acolo unde timpul stă pe loc?
Vor un cort pentru o noapte
când drumurile sunt reci
și stelele departe...

Arhiva Margareta Sterian

Poesii
1945-1987

112

Când?

Când sunt oamenii mai aproape de voi, o, îngeri,
când visează, când sunt doi,
în singurătate sau numai în moarte?

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2018

Preludiu

Suntem morții de mâine: priviți-ne,
lăsați-vă pătrunși de glasul nostru,
urmăriți-ne gesturile, turburele priviri,
zâmbetul ca un stigmat... Sau, nu!
Izolați în gloria anilor tineri, niciodată nu veți înțelege
că același destin avid de a vă nimici, laolaltă
cu visurile voastre, pândește.
Orbitor zenit pentru imensa noapte...

Aș vrea să fiu marea

Aș vrea să fiu adâncă mare,
corabie să fii în mare ancorată,
iar Afrodita, din reci valuri,
din nou pe lume să se-arate.

Aș vrea să fiu întinderea de-oțel
din care soarele aprins răsare,
și focul soarelui biruitor
doar cu răcoarea mea să se măsoare.

Aș vrea să fiu făptura-nfiorată
care pe tine să te-aștepte
și-aș vrea, iubirea noastră astfel să fie,
încât tot ce e rău pe lume să îndrepte.

Din larg

Dacă alerg spre crângul
unde tinerii mesteceni se-nșiră
inima mea se zbate
fremătând de uimire

Dacă respir o floare
cu necunoscută mireasmă
și-absorb fastuoasa-i lumină,
inima mea se înclină.

Dacă te văd pe tine,
pescăruș în larg rătăcind
sau purtat de val către mine,
spaimile mi se alină.

Elevă la Luvru

Prin retortele casei urcam sau coboram în salturi,
mă strecuram pe Pont Royal printre mașini, cu ochii pe cerul Luvrului
ca un voal cenușiu de care e prinsă o gravură cu palat,
și nici nu știu prin ce portal în palat pătrundeam.

Clasa era o sală de gardă boltită și-ntunecoasă,
cu bănci și mese grele — pe vremuri prânzeau acolo soldații.
De la catedra înaltă, vorbea un profesor cu barbă, arheolog fanatic
legat de o idee a sa despre un amănunt de care nu se putea desprinde,
la care neîncetat revenea, pe când noi așteptam să aflăm totul
despre Fecioara bleu de la Chartres
sau despre îngerii care, de un mileniu, zâmbesc la Reims.

S-ar cuveni...

S-ar cuveni să-nscrie o pagină finală după acel spațiu alb
o viață goală pe care, fără să o lumineze, a-ncins-o fulgerul durerii,
din temelii a năruit-o încă de la început
cu subaltern, vrăjmaș păienjeniș ce n-a lăsat neîntinat
nici spațiul cel mai mic din sufletul cel nou, plătând viața
ce, fără voia ei, se-nfiripase...

Când a-nceput să deslușească ce-i în juru-i, pe mama n-a aflat-o
— o floare a fost; în floarea tinereții a pierit...
De-atunci, grădina morții mereu a cercetat, cu flori în mâini și-n inimă o povară.

În umbra acestei morți,
asemenea unei plante fără rădăcini dar cu ciudată înflorire,
dezlănțuită și sfioasă totodată, făptura se înalță mai ciudată,
mai altfel decât se cuvine și face totu-n viață așa cum nu e bine:
cu-ntreagă dăruire și micșorându-se pe sine.
Tânăra viață din mormânt o poartă-n sânge mai departe
și strălucirea ce s-a stins, renaște-n ea ca o sfidare;
ea nu urmează o povață, nu înțelege o mustrare și, fără să se-nmlădieze,
se-nalță către soare...
Plutirea se plătește scump și de te-ai înălțat peste pământ,
cămin nu afli nici aici și nici în cer.
În straturile reci ale singurătății de-ai ajuns,
strunele inimii se subțiază atât de mult,
încât și-atingerea cea mai ușoară e un tumult de cercuri tremurânde,
ca pe oglinda apei a păsării aripă-n zbor...
Și gândurile sunt vâltori ce în adânc te trag,
dar nici o voce dragă și nici o mână de prieten nu te-ajută...
Și, totuși, e-n străfunduri o lumină în care totul îți apare
asemenea unui drum scânteietor spre o lumină și mai mare,

Arhiva Margareta Sterian

Poesii
1945-1987

118

o împăcare ce n-o poți dobândi aici și care este a suferințelor răscumpărare
de către Cel care putere nu ne-a dat destulă ca frumusețea
fără teamă s-o sorbim și drumul nostru un prag să-l socotim
spre bucuria de-a afla, a ști, a îndura și a iubi...

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2018

Din nou

Din nou înaintea mea stai
ca un luptător în armură
și brațele tale nu mai sunt golful
unde ancoram.
Cu teamă îți caut ochii,
cenușa unui foc stins,
cu teamă privesc chipul tău,
hartă a dorințelor
moarte acum.
O, ești mai împietrit
decât un portret
în care, surprinsă,
o clipă de viață
există.

Povestea unei păsări rătăcite

Timpul ce-a mai rămas pân'la-noptat
e neîncăpător pentru acel „lamento”,
care nici n-ar putea cuprinde, întreagă,
povestea rătăcitei păsări, Ri.
Visând la cuibul 'nalt de lângă cer,
s-a tot rotit în luminiș sărac
iar ochii ei, ca ostenite raze,
se îndreptau cu dor spre viața ce aurea în depărtări.
Odată, crengile unui copac cuibul i-au sprijinit,
dar firava zidire ce din păienjenișul nervilor țesuse,
cu sângele-i curat pecetluse, curând s-a năruiat...
Zdrobită, pasărea a căzut într-un mărăciniș hain
dar n-a murit, apoi a încercat din nou să zboare...
Orbise aproape, dar își așternea penițele la soare
și-nspăimântată, încet se tânguia...
Trecu pe-acolo odată un saltimbanc care gândi așa:
ce-ar fi, cumva să se-nțeleagă cu pasărea cea tristă și bolnavă
al cărei glas duios îl atrăgea; Tu să-mi cânti mie
cam așa – nu știu de câte ori voi vrea...
și-n schimb, îți voi împrumuta o oglinjoară fermecată
în care vei putea vedea chiar viața la care râvnești;
grăunțe și-apă îți voi aduce atât cât să nu mori,
însă nu poți spera să-mi pierd cu tine o-ntreagă zi de sărbătoare;
în deal mai am o pasăre și amici, cu ei petrec mai bine ca aici.
Sunt sincer când vorbesc așa, de nu-ți convine, treaba ta...
– O, domnule artist, să nu mai pot spera...?
Îți voi cânta, voi ciuguli și praful de pe haina ta, doar voi putea să fac să ți se pară
că și în preajma mea e sărbătoare; grăunțele, puține, îmi ajung,
am să te-ascult, n-am să trăiesc prea mult și știu atâtea lucruri minunate,
mi le voi aminti pe toate, la mine dacă vei rămâne.
Nehotărât, răspunse artistul: vom vedea.

Eternă e

Safir și argint în fuziune,
cu umbra norilor pe frunte,
cu-nvolburări uriașe sau mărunte,
aceleași, dar mereu necunoscute...

Cu toate că dezlănțuită,
de-universala ordine asculți:
tu, cea dintotdeauna răzvrătită,
că limitele-ți sunt de lut, nu uiți...

Ești ca și noi, dar nu suntem ca tine
cu suflu larg, și vremi nemărginite,
etern ecou al lumilor pierite,
crainic al celora nebănuite...

Mangalia 1960

Albastrul

Cu apă, cu nisip, cu sare,
frământă marea
aluatu-i refractar și înspumat
pe care soarele îl coace cu putere
și nopțile îl poleiesc cu miere
sub valul care de milenii
neîncetat se-adună, se desparte,
neștiutor de mărturiile ce poartă...
Pe țărmurile-i necuprinse
civilizații s-au născut și au pierit
în vreme ce, neostenit, nepăsător, fără de moarte,
albastrul se adună, se desparte...

E o prințesă

Marea e o prințesă la un bal de curte,
poartă coturni de-argint și diademă pe frunte;
dansează și râde cu fiecare
cât e ziua de-ntinsă, cât e vara de mare...

Eroziune

Un val și încă unul izbind cu-nverșunare țărmul,
alipindu-i-se cu voluptate...

Un val, nesfârșire de valuri, ostenind zi și noapte
sub focul soarelui, sub argintul lunii, sub rafalele ploii
lovind cu furie țărmul, sărutându-l cu gingășie,
măcinând roca, biruind-o cu-ncetul: Divide et impera!

Nocturnă

Cu uşoare unduiri
lebăda albă a Mării Negre
vine să-nopteze la Tomis.

Tineri marinari
se desenează pe fondul de aur al lunii.
Voioase tomitane ies la plimbare
cu pletele-n vânt şi pulpele goale,
cu glas ce foşnetul toamnei îl întrece;
marinarii le dăruiesc mării, zâmbetul lor disciplinat.

Printre ziduri milenare
şi ancore roase de-mbrăţişarea valurilor,
înlănţuite perechi se pierd.

În larg, înaintează neclintit cetăţi de nestemate,
pribege vapoare.

Speranța

Speranța mi-am clădit-o pe nesigur teren:
strânsoarea mâinii tale, un zâmbet,
fâșia de albastru ce destramă un nor —
semne mărunte, dar aștept cu ele
lumina să cuprindă cerul tot.

Histria

Veștile veneau dinspre mare
Sau dinspre arsele ogoare, peste colinele
Care-n vremi neștiute, lanț de falnice creste erau...
Orgolios vuia vântul la porțile cetății,
Ciudat se-nvălătuceau norii deasupra-i,
Voci nevăzute se tânguiau:
Aici iubirea, cruzimea și moartea,
Aici nemăsurate ambiții au chemat prăbușirea,
Până când uitarea, ca o navă ce nu mai cunoaște țărmlul,
Cu stinse lumini lunecat-a departe în larg...

.....
Care grele au incizat acest pământ stâncos;
Trainice arcade prinse-n trandafiriu mortar milenar
Cheamă spre o casă al cărei falnic portal au fost
– Hrubă acum unde buruienile s-au înstăpânit...
Dar silexul albastru de-atunci tot mai suspină sub pași...
Prin șanțul acesta se scurgea sângele sacrificiului;
Către țărml înfloreau grădini ce sorbeau șoaptele amantilor,
erau al harfelor ecou...

.....
Resemnate chipuri de-argilă așteaptă ofranda ce nimeni nu le mai dă...
În incintă borne de marmură și-ngălbenite coloane ȝes amintiri...
Crinul scitic, mai sever decât crinul galic, înscrie povestea
Cu semne drepte și pure.
Un taur cu-orbitele goale și plete în lungi șuviȝe
E puntea firească spre-al Moldovei, de peste veac, zimbru
Tu însuȝi aicea, plămadă te afli de aspre și nobile seminȝii.

Lumea cuprinde

Lumea cuprinde-o gingașă făptură,
gingașa făptură cuprinde o lume
alcătuită din nisip;
nisipul e din aur făurit
aurul e singurul cerc potrivit
pentru-un poem din lumină ivit.

Mă port cu tine

Mă port cu tine, cum mă purtam cu păpușile:
întâi, le stricam învelișul, să vad ce este înăuntru,
apoi, dezamăgită, le jeleam o clipă, până mi le cosea bunica la loc...
așa se petrecea cu păpușile nepredestinate,
pe cele predestinate nu le cercetam defel,
ci le cuprindeam strâns cu brațele, cum te cuprind pe tine,
și le adoram toată viața, chiar dacă toată viața ținea pân-a doua zi.

Omul de lut

Mi-a trimis Dumnezeu un om de lut
să nu fiu singură pe pământ.

Om de lut cu ochi de cobalt
în apele lor adânci mă scald.

Om de lut cu gură de floare,
o vorbă e dulce și alta mă doare.

Arhiva Margareta Sterian

Poesii
1945-1987

131

Bucuria

Bucuria e o apă neîncepută, nu-i un final
— de mai-nainte, n-o pregătești —
Bucuria e o pasăre mândră, sfioasă,
ce se ascunde când despre ea vorbești...

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2018

Vrăjitorul din Oz

Cu o singură floare
s-a făcut primăvară:
Vrăjitorul din Oz
mi-a adus o garoafă
fardată cu roz.

—Închipuită doamnă,
vorbiți-mi despre toamnă...
Să nu credeți că subiectul mă doare;
toamna mi-a dăruit
gingașa floare.

Vaiet

Am doi căluți în sat:
unu-i bolnav de picioare
celălalt e bolnav de cap.
Cel bolnav de picioare
cu ochi-i cuminți mă privește,
celălalt, de ziduri
frumosul său cap îl izbește.

.....

Ce să mă fac?
Ce să mă fac?
Viața de-ndată mi-aș da-o
pe-amândoi de rele să-i scap.

Obstinatul fir

Din obstinatul fir al gândului
țes în jurul tău păienjeniș
înstelat cu lapis, mărgăritare
și căldură solară.

Gândul tău

închipuie-n juru-mi veșmânt de aventură
pentru un spectacol pe sârma de-naltă tensiune
ce ar electrocuta actorii
de n-ar fi de cârpă...

Despărțire

Bunica se face tot mai mică...
Trebuie să murim.
Glasul ei a scăzut,
tot ce ar mai fi fost de spus
a rămas nerostit.
Dulcea privire se stinge,
chipul meu nu-l mai răsfrânge...

Ca porumbița

Ca porumbița știu să fiu,
ca șarpele – altă dată,
dar nu atunci când se cuvine
și nu cu judecată;
când mă rănești sunt bună peste fire,
când mă iubești, sunt neînduplecată...
Ce fir să țin în mâini știu cel mai bine
dar diavolul din umbră mi le-ncurcă toate...
Și mă strecor prin viață așa precum se poate,
aproape fără să aleg nimic...
Doar când privirea mi-o ridic spre tine, cer, spre tine nor și frate
ce însemnați atâta înălțare și-atâta libertate,
de mine uit și de măruntele dureri
ce cresc în pragul dintre azi și ieri.

Pe fereastră pasărea a zburat

Pe fereastră pasărea a zburat,
coloratele-i pene au pavoazat pervazul;
numai moțul negru îl mai purta pe cap.
Striga: „Vreau să mă zdrobesc, să scap!
De ce e aici atât de cald? De ce nu e frig?
De ce nu stau grăunțele risipite pe jos?
De ce trebuie din blid să le ridic?
De ce numai tu să mă iubești?
De ce numai pe tine să te iubesc eu?
De ce să nu m-aplaude lumea-ntreagă când mă despoi
Și mă tăvălesc, dacă vreau, și-n noroi?”

„O, nu te lăuda atât”, i-am spus, „nu te mai lăuda,
nu te crede nici o părticică din inima mea”.

Resemnare

Resemnarea este ultima încercare de-a împăca destinul
care zdrobește orgoliul, preface-n geamăt strigătul de luptă.
Cine mai ascultă unda glasului în bemol?
Înțelepciunea adunată, fără ecou, lunecă-n gol...
Prea târziu pentru fericire, pentru moarte prea timpuriu...
Ieri ar fi putut fi o auroră cu reverberații până-n amurg,
dar n-a fost decât o pasăre ameită ce s-a zdrobit de pământ.
Inima s-a dezlegat întâi de tine și-astfel de tot ce i-a fost drag.
Poate că adevărata noastră înfrățire e în moarte.
Viața este cununa ce mereu o pierdem din mâini.

Îndemnurile Vulturului albastru

I

Știi ceva?
Mi s-a urât...
Hai în parc
să fac un vraf
din regrete,
și condeie
și culori,
iar din vraf
să se înalțe
focul vesel de adio.
O caleașcă botezată
— nu știu cum —
o să ne poarte...
Unde?
Iar ai început?
Unde-odată
am vrut s-ajung
și n-am ajuns.

II

Toată viața vrei să numeri
geamurile de peste drum
și să vezi castanul roz
cum își scutură lumina?
Zboară pe un pat alb de nori
peste lacuri violete
și șosele paralele,

peste lanuri aurite
și clopotnițe ascuțite...
Nu-ți închipui că-i vis:
pe la prânz ești la Paris.

III

Știți și voi despre un trib indian
ce-și schimbă locul în fiecare an, primăvara
când vine Vulturul-albastru
și îi croncăne Mai-marelui în ureche c-ajunge,
și să se ridice să plece și chiar nu simte acela deloc
că rădăcinile ce a prins i-au întrecut statura?
Apoi, mulțimea salută solemn Vulturul-albastru
și, spre a-și aminti pe cine slăvește,
îi smulge din creștet o pană semeață
pe care acesta o dă bucuros
spre popularitate.

IV

Vulturul-albastru a coborât o pleoapă
iar cu celălalt ochi a privit valea toată
și l-a văzut pe Jim cu două fete;
era fără sombrero și fără ghete –
Vulturul-albastru și-a spus: E nebun! Pe arșița asta?
Dator sunt să i-o spun.
– Ei, Jim, băiete; așa te plimbi tu cu Hester și Kate?
Dă fuga în Fifth Avenue,
sparge o vitrină și ia ce vrei tu:
pălăria cea mai mare, ghete cu-elastic
și niște blue-jeans mai cochete

cu manșete late și adrese pe fese
Iată și un cec de gheara-mi semnat,
și să nu mai umbli așa alt' dat'.
Jim să prindă hârtia nu s-a deranjat
și acesta, dansând, mai departe a zburat...

V

Mă spionezi?
Nu-mi vine să crez.
Ba, zău că nu, dar
fără să vreau
de-aici din copac
te-am văzut ades
pictând sau dansând
și, fără voia mea
chiar sărutându-te
părea un englez...
— O, Vulture-albastru,
mă spionezi?
Făceam doar o probă de film —
mă crezi, nu mă crezi...

În viață principiul de bază-i
să pari ce nu ești,
să faci să se creadă...

Indian

În panglica ce-mi încinge fruntea
am înfipt, ca de demult, o pană înaltă
spre a mă regăsi în oglindă Indian Woman, șef de trib.
Știam că-n punctul ăsta urmează un strigăt,
știam că în clipa aceea trebuie să uit
ceva solemn ca moartea dar clanul
care să mă înțeleagă nu mai era
și n-am mai strigat că tu ai murit,
dar mi-am amintit de arșița care ne-ncingea cu răcoare
și de zăpada ce se-nvârtejea în juru-ne pe alei, iarna
când, troieniți, ne-mbrățișam nesfârșit și ne rugam zeilor
să nu ne despartă, ci să ne prefacă-n cristal...

Arhiva Margareta Sterian

Poesii
1945-1987

143

Risipind visurile...

Risipind visurile lunii mai, străbați istovitorul drum;
lasă ochii tăi s-alerge cu norii, de razele lunii să se-mbete.
Alungă întrebările bolta cerească falnicii munți,
mările în spume sunt mai vrednic răspuns...
Șiruri de săbii strălucitoare îți ațin calea biet călător;
nu le privi, copil speriat, înger semeț,
ci, la pământ îngenunchat, spune-i
doar lui inima ta; te va-nțelege și mângâia.

Aceasta-i serbarea?

Sclipeau în jurul meu şiraguri de lumini,
— îmi aţinteau privirea în abis —
în piept purtam spin roş şi nu voiam
de el să mă despart, nici chiar în vis...
Nu ascultam goana clipelor, le lăsam în noapte să treacă
iar în miezul lor să crească spinul strălucitor...
Aceasta-i serbarea, e balul?
Pentru răscumpărare e prea târziu,
putregaiul ar întina şi pumnalul.

Lebăda neagră

Încă mai rătăcea pe lac lebăda neagră,
fără să prindă de veste că e timpul să moară...
Era pe-atunci primăvară dar frunzele, vântul
și apele de marmură verde tăceau...
Deslușind cu greu toate semnele-acestea,
lebăda neagră a șuiert, sfâșietor pentru ultima dată...
Poate că a vrut să întrebe, să afle,
dar apele nu i-au răspuns, pământul vuietul ei n-a auzit.
Atunci pasărea și-a desfășurat neagra aripă
și capul pe-aripă încet și-a lăsat
iar ochii, mirați că trebuie să se închidă,
vedeau înlăuntru absența...

Insomnie

Nu mă-ntreb ce oră-i din noapte,
nu vreau să știu unde sunt.
Singurătatea asta
are, oricum, iz de mormânt.

De ce să mai privesc
prin geamul albastru și rece?
Slavă că ziua s-a stins
și noaptea ce vine, va trece...

Și se va ivi dimineața
înviorătoare — un ceas,
ca o soră de caritate
ce-ți strânge roua de pe obraz.

Lumină în asfințit

Lângă mine singurătatea se înalță ca o stâncă
pe care tu ai schimbat-o în umbră mai blândă,
abia ieri s-a risipit asupra-mi o ploaie de flori aromitoare;
mă doare să pierd și numai una din plăpândeale petale.
Nu vreau să mai știu rătăcirile
când în asfințit e aurie chemarea...
Judece îngerii de n-a fost prea-ndelungată așteptarea...

Liniște de departe

Calmă, curată dimineață duminicală cu gravitatea unui cimitir însorit,
cu liniște care vine mai de departe decât orașul acesta,
sau țara aceasta, sau veacul prin care trecem acum
pătrunzând prin ecranul de piatră al albaștrilor munți.
Liniște mai sonoră decât freamătul apelor
în brațele arse ale pământului,
străbați intactă imensa vibrație a lumii
spre a-ți împleti firul cu firul sângelui meu...
Liniște dură, stridentă, distilată
din tăcerea celor care împânzesc lutul,
din nerostitele mângâieri ale mamei, pe care n-am cunoscut-o,
din vorbele pe care tu nu mi le spui, iubirea mea.

Fiecare

Fiecare se-nalță cât poate în vârful picioarelor,
dureros se înalță să fie văzut cât mai departe
sau, ca furnicile, se-ngroapă-n mușuroi
zi și noapte — să-l sporească
până când trapa care-l pândește,
despică pământul sub truditele sale picioare,
împrăștiindu-i gândurile, scrise sau nescrise,
împlinitele sau neîmplinitele dorinți,
prefăcându-le-n pulbere.

S-a întins aşteptarea

S-a întins aşteptarea în trupul meu ca o pată;
în creierul care neîncetat clocoteşte nu mai încape.
De la fereastra închisă, fereastra mea,
văd ziua la care nu pot ajunge, care mi-ar da învoirea ochilor vii.
Braţul ce pentru tine luptă, fără să ştii...
Ziua la care nu pot ajunge: norii o-mbrăţişează,
pe amândoi umeri poartă flori;
pământul, îndrăgostit de pasul ei liniştit,
ca pe un fulg o poartă pe-ntinsul său...
Zi, la care nu pot ajunge, de ce nu are putere un vis?
Şi una, din cele ce la orizont vă înşiruiţi,
să se desprindă din procesiune şi, mântuitoare,
să-mi atingă umărul cu mâna, ca oboseala din trupul meu să piară
şi fereastra închisă, smulsă şi-n ţandări,
să nu mai oprească zborul de îngeri...

În stele...

Fericirea nu mi-a fost scrisă în stele,
În steaua mea, cea mai firavă care abia s-a aprins...
Smulsă din rădăcini, am rătăcit întreaga primăvară
și nici bogata vară umbra bună a unui copac nu mi-a dăruit.
E toamnă acum, și-mi amintesc, și pot vedea
mirații ochi ai tinereții mele...
Spune, încotro alergi, gazelă?, mă-ntrebau,
dar, neprivind în urmă, eu râdeam...
Eram în cursă pentru frumusețe, nu după aur alergam
de un izvor curat îmi era sete
— dar o prea lungă noapte a trecut
și buzele ce l-au râvnit, au împietrit.

Frunze arse

Frunze arse, dureros învântejite-n văzduh,
cu nehotărâre purtate încă o clipă pe cer,
integrate apoi pământului dur.
Visuri erați ieri când soarele tremura
pe trupul vostru cald-a-i lumină;
speranțe erați ieri,
neființă acum...

Recviem

Parfumul unui fir de crin ce-n întuneric se propagă
și o frază, când exasperată, când solemnă din a patra simfonie
creează o atmosferă funerară, poate ca la Vatican...
Sunt o prințesă acum ce n-are a se-ngriji de arșița de-afară
sau de-un vehicul de transport comun
ce ar avea de luat când s-ar sfârși feeria...
Poate m-am întâlnit cu veșnicia
cum, nemișcată stau ca pe un catafalc bogat
în colțul de capelă lateral și-ntunecat
iar oamenii Singurătății-Mele se închină.

Neregăsire

Balsamul regăsirii
nu mai alină nervii amorțiți;
trăiește doar incizia durerii,
restul a pierit.

Cu neșirul de vorbe
nu mă împac;
nimic nu voi întreba,
nu ai avea ce-mi răspunde...

Am schimbat spaimele...

Am schimbat spaimele în cuvinte, am fixat imagini,
am iubit apele și munții, norii-ndelung din ochi i-am petrecut
dar numai lângă tine copleșitoarele întrebări prindeau cuvânt,
semen al meu — pe care atât de puțin l-am cunoscut
dar l-am încununat cu fulgere și l-am crezut
răscumpărarea vieții mele pe pământ...
Iată că dulcea față s-a schimbat,
mierea buzelor, golful brațelor sale nu mai sunt pentru mine...
Noaptea mea nu mai o luminați, stinse fântâni cristaline.

Viața să meargă înainte...

Viața să meargă înainte fără întoarcere sau odihnă;
necurmat să alergi cu drumul,
ce ți-a fost drag în urmă rămână.
— Încotro grăbești cu inima plină de chin, de-amintiri?
— Nu mai vreau să alerg, drumul ăsta-i prea lung...
La pământ mă aștern, a pământului sunt.

Zăpezile

Zăpezile s-au topit.
Toată lumea a uitat
bucuriile ce numai le-a așteptat,
rostul durerii neînțeleș, binecuvântat.

Din brațele copacilor se smulge cerul nou,
din pământ fumegă primăvara
făgăduind, uitând, neîmplinind...

Atâtea alte flori...

Arareori și numai ca prin vis
trece un zâmbet peste chipul stins,
așa cum fluturele de o floare
se-anină în cursa lui rătăcitoare,
dar cum în miezul florii nu găsește
decât aroma unui vis ce-a fost,
o clipă doar, nedumerit se zbate
și nu mai zăbovește fără rost —
când pe a cerului mătase albastră,
atâtea alte flori se profilează...

Poate o voi cunoaște odată...

Poate o voi cunoaște odată...
Vom semăna ca boabele de rouă
de pe același fir de iarbă satinat
și ne vom înțelege bine amândouă:
copilul va fi ea, cea stinsă-n zori,
iar eu care am durat pân'la apus,
ce-nvățătură am să-i aduc
din lumea în care am rămas să ard,
să adun raze și înfiorări
dar tot cu mâna goală am plecat.

Sport

Noaptea, pisicile de lutru cu faruri de aur în ochi,
n-au nimic mai bun de făcut decât să traverseze în fugă strada
tocmai în clipa când apare un automobil
pe care îl evită ca prin minune,
întreprinzând în clipa următoare și în sens invers
același drum și-escaladând precipitat și cu-acuratețe
zăbrelele propriilor împrejurări...

Arhiva Margareta Sterian

Poesii
1945-1987

161

Poeme. Imagini. Proze 1977

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2018

Arhiva Margareta Sterian

Poesii
1945-1987

162

Corbii

Gloria de a pluti nu vă este de-ajuns;
fâșia unduindă de verde sclipitor,
podoaba unei veri lungi și arzătoare,
pe-aceasta ați ales-o spre a o nimici.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2018

Decorul

Îmi amintesc această depresiune ușoară,
această mlaștină întunecată, miracol al copilăriei mele,
din care, la fel ca și acum, ca și atunci când nu voi mai fi,
ierburi unduitoare își vor înălța capul.

Râul

În ecoul trenului pe podul metalic,
de pe terasamentul 'nalt pe care alergam,
râul mi se părea înfricoșător,
— deși el zăcea în prăpastie ca un șarpe adormit...

Livada

Geometrie fugară, livada defilează cu șirurile-i de peri
ce poartă mai multe fructe aurii decât frunze de aramă.
Sub pomi, matroanele-gâște numai penaj învâlmășit de vânt,
s-au instalat ca doamnele-patronese în stranele unei catedrale
numai vitralii galbene și verzi...

Masa tăcerii

Ascultați șuierul frunzelor, apa grăbind,
păsări chemându-se, ramuri ce cad suspinând...
Țipătul gheții când trupul își dezmoștește
dar, mai ales, nevăzuții pași ai soborului
când înspre culisele pădurii, solemn se-ndreaptă.
Pe negativul tăcerii, totul clar se aude...

Poarta sărutului

Porții sărutului eu pragul nupțial i-aș spune:
e ca și cum un cuplu nevăzut cuprins e într-un tabernacol
de unde-n orice zare-ar privi, imaginea îmbrățișării ar regăsi-o
—și nici n-ar vrea pe alta să o schimbe.
E larg deschis portalul, dar Lumile nu-i cheamă
îmbrățișate, Lumile sunt Ei.

Coloana

În seri miraculoase, în dimineți sidefii,
Coloana ispitește cerul cu vraja ei sfântă
sau drăcească, făcându-te să înțelegi
că Lumile te cuprind.
Crezi, ești împăcat și nu te mai tulbură gândul
că undeva un mormânt te așteaptă...
Ai băut apă vie.
Vraja nu se mai poate strica.

Arhiva Margareta Sterian

Poesii
1945-1987

169

Poeme (1983)

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Zadarnic e...

Zadarnic e să veghezi înflorirea,
zadarnic, trecerea ei s-o veghezi
în nopți istovitoare,
în dimineți ce scânteie-n lumină
sau în înfiorat amurg.
Un împrumut e viața,
moartea împlinire, un nou început?
Nu întreba: luptă și uită!
În palide oglinzi nu cerceta
ținta Ei sfântă.

Despre un vis...

Aș vrea să scriu despre un vis...
Numai faptele să aplece balanța?
Se vor fi petrecut altădată,
demult, năcicând?

Să scriu despre un vis —
chiar dacă nimic n-a fost așa,
numai timpul grăbit se cernea
laolaltă cu inima.

Să scriu despre un vis
cu zile arse ce-n juru-i plutesc?
Despre ape și culmi să scriu;
de-acestea vreau să-mi amintesc.

Așteptarea verii

Tot așteptând-o, vara a trecut
cu oceanul grâului, cu fructele-i coapte,
cu împlinire întrevăzută, pierdută
ca un cântec ce nu știe să se-nfirișce...
Doar primăvara nepăsătoare, zglobie,
din zbor firul unei melodii a prins
și leac împotriva durerii l-a-ncins.

După serbare

Loin du bal

Încă o primăvară cu pomi înveșmântați în alb, în galben,
în roz sau vioriu,
suave văluri de împărtășanie ce se vor destrăma, ritualul
când se va sfârși.
Am revenit a doua zi să-i laud, să-i întreb,
dar liniște fără ecou se așternuse-n jurul lor;
păreau că vor să-și amintească zvonul alesei sărbători,
dar acum erau pomi cu roadă și toată floarea scuturată...

Audubonescă*

Amiază, tăcere, soare — soare, tăcere, amiază...
O pasăre apoi alta pe-acoperișul casei se-arată:
colier negru la gâtul imaculat, pe frunte diademă de negru jad,
toaletă de gală în alb, negru și gri, în gri, negru și alb.
Iar singura grijă e trena să fie ferită,
pana lungă și fină ca un cuțit de carte
ce brăzdează-n tăcere file de cer albastru.

* Audubon — pictor ornitolog american.

Vârtej

Când iarna uneori
se crede primăvară
și de ea se-ndrăgostește
se iscă-nvălmășeală
de roluri și-anotimpuri
primăvara-i zeiță
iarna marele-i preot
ce-oficiază-n bemol
spiritul amețind
cu o nouă ardoare
ce există doar fiindcă
o vor Parcele care
stârnesc sau fac să piară
în oglinzi ireale
vârtejurile finale...

Colina viei

Aceasta este colina raiului negreșit;
din ea cresc ierburi înalte cu seve bogate,
flori solitare, heraldice plante
și frunza de viță ce cântând se zbate,
smucindu-și zdrențuitul veșmânt, întorcându-l pe dos, ocrotind ciorchinii...
Și iată aracii, strigoi care se-nmlădie și se pleacă
spre a iscodi grelele poeme ce-și arată sânii
unde miere și soare se contopesc nesfârșit...

Drum de întoarcere

Pajiști de floarea-soarelui
ivite la-nceputul verii,
surate în strai auriu,
de când alergăm împreună?
O bornă și încă una...
Florile au adormit cu capul în piept.
Acum ce mai vine?
Eu, ce aștept?

Ciudatele poeme

Amintirii lui G. M.

Ciudatele poeme
ca strigătul îngerului căzut,
ca dulcele tril al privighetorii noaptea.
Sipet cu nestemate nu doar scânteietoare,
dar și cu atâta ardoare șlefuite
și-astfel îngemănate
încât să nu se împrăștie în haosul final.

Arhiva Margareta Sterian

Poesii
1945-1987

179

Vânătoare

Vulpea râde de ogarii vajnici pe care i-a istovit
și ca o văpaie dispare în hăul catifelat al pădurii...

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2018

Castanul sălbatic

Feeria a durat câteva zile
apoi luminile castanului s-au stins.
Frunzișul greu, întunecat,
s-a strâns în jurul celui așteptat,
al fructului, de țepi pe dinafară,
pe dinăuntru de mătăsură ocrotită
și aprig vegheat până la împlinire.

.....

De ce a-nnobilă castanii toți
Domnul a socotit că n-are rost?

Porțile raiului

Prin deschise porți de rai
nu vom trece niciodată împreună:
deci, raiul fie aici!
Împarte cu mine lacrima, surâsul,
slăvește tinerețea, scurta strălucire a zorilor,
verii-nvăpăiate buzele să-i dărui...
Cu ghirlande aurii toamna-mpodobește-o
și laudă iarna care-n albe stele dorurile ni le înveșmântă.

Odihnă

Sunt singură. E liniște în jur.
Ceasul respiră, apoi tace, cu timpul vrea să se împace.
O carte nici bună, nici rea, se odihnește și ea.
Sufletul meu închină un imn oboselii senine.

Visurile

Nu-mi este milă de neîmplinite visuri ce s-au supus, să lupte n-au știut,
nici să dispară spre a renaște altundeva, ci prea-ndelung au cumpănit,
iar timpul, lunecând dincolo de aria puterii lor, le-a părăsit,
aflând alt orizont, pierzându-l iar și dobândind putere de a pierde...
A mers pe drumul lor, a navigat pe ale lor corăbii,
s-a cufundat în unda mărilor al căror singur nume și-amețește,
străbătând drumuri ce-asemenea vieților se contopesc și se despart...
În țesătură sunt păsări și flori; purtând un val de uscat lacrimi
sau de întins aripă de catarg, noi printre ele rătăcim,
fugind de visurile noastre, arzând să le reîntâlnim.

Lumină necruțătoare

Lumina violentă ce-n flăcări cuprinde zarea
nimicește ușoara umbră ce mai aștern pe pământ.
Furtuna ce vine prevestește un straniu amurg
și noaptea care îl urmează, veșniciei îl integrează.

Credem...

Credem că orișicum ar fi iubirea
mai bună-i decât despărțirea,
că rănilor ei pot fi luate
drept frumusețe a disperării.
Ne prindem de speranță,
minciuna temporară și eternă,
care, ascunzând ruptura din păienjeniș,
îl face să mai țină încă un ceas, o zi...

Vetustă

Jucării cu resorturi stricate,
cu zâmbete vagi, distrase,
cu prea lungi rochii și prea mari pălării;
în mâini subțiri mănuși îngălbenite
și în sacoșele de catifea-nverzită
batiste de dantelă-verveine, armoarii...
și urma unei lacrimi căzută... nu mai știi...

Pact

Nemesis, neîntrecută matematiciană,
spune-mi, încă n-ai obosit?
Nemesis, nedespărțita mea umbră,
vino să ne-odihnim lângă acest izvor,
să sorbim boarea apelor cristaline...

De ce neîncetat asupra-mi îți reverși mânia?
Doar nu din voia mea sunt pe pământ.

Află: chiar dacă între mine și dorul meu stânci vei clădi,
cât inima îmi va bate și ochii mei lumină vor primi,
voi lauda cerul și marea și orice fir de iarbă ce răsare
iar spre universală armonie,
cu tine voi lega prietenie.

Inima mea nu e nicăieri

Munții sunt tot aici,
inima mea nu e nicăieri;
de tine s-a rătăcit,
de piatră a ajuns.

Munții sunt tot aici,
inima mea nu e nicăieri;
norii cuprind pădurile,
pădurile se tânguie, plâng...

Mânia norilor e chipul tău,
fulgerul sclipitor e zâmbetul tău,
Munții sunt tot aici.
Inima mea nu e nicăieri.

Larga lume

Larga lume e speranța,
tu ești mângâierea;
bucuriile s-au unit cu durerea,
ca fluviul, cu marea – cine le poate desparte?
Inima e o frunză subțire –
Domnul mi-a pus-o în piept
ca să știu să veghez, să ascult, să aștept;
se zbate, despre toate îmi dă știre.
Voi simți când vei fi aproape,
voi ști drumurile noastre când se încrucișează;
ne vom revedea întâi ca prin ceață
până când marea lumină ne va pătrunde sub pleoape.

Arhiva Margareta Sterian

Poesii
1945-1987

190

Semnale

Nimic nu se întâmplă încă, acestea doar semnale sunt;
vântul prin iederă se-alungă, frunzele toamnei sângerează
și totul pare așa de parcă nu ar vrea să moară
nici să trăiască nu ar vrea...

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2018

Arhiva Margareta Sterian

Poesii
1945-1987

191

Călătoria

Acestea au fost și nu vor mai fi vreodată:

călătoria, necunoscutul, exaltarea...

Ne întoarcem în port fremătând de-amintiri

și nu recunoaștem țărmul în brațele căruia vom odihni...

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2018

Grădina părăsită

Părăsită, grădina veche pare un îndrăgostit sfios
ce nu cutează să se plângă și rana-i singur el o știe.

Pe-acoperișul casei glicina își răsfiră dantelele iar asceticul ei trunchi
brațele își încrucișează ca sub o vrajă un cavaler sortit așteptării infinite.

Din cer trecuții trandafiri se scutură deasupra
mormântului Cybelei, pisică neasemuită,
și al lui Puck, câinele bun și demn.

Vaza albă

Coapsa albă a vazei,
coloană de lumină,
se-nalță de pe masa castanie;
în vază – margarete
cu șorțuri albe, amidonate,
de infirmiere
și inimă de aur
ca inima ta, soră Ruth.

Va zbura

Cer neted peste înserare: grădina doarme cu florile, fructele și aromele sale...
Somnoroasă pisica se încordează pândind rânduneaua de pe gardul scund.
În alertă, rânduneaua stă cu mărgeaua ochiului ațintită spre pisică.
Da, va zbura la timp!

Arhiva Margareta Sterian

Poesii
1945-1987

195

Menuet

Acestea sunt furnale de răcire
iar mai departe e un lanț de fire fine
întreșute ca dantele din care
pe o melodie de eternitate
pe cer un menuet se-nscrie.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2018

Profilată pe cer...

Profilată pe cer
clădirea circulară a expoziției
pare o imensă broască țestoasă,
iar micile-i ferestre colțuroase,
dinții-i nenumărați
în bleu pictați.

Profilat pe cer
turnul alb și înalt
pare un imens caiet de socoteli
care înscrie totu-n jur,
până și cel mai neînsemnat arbust
care, uitat și zgribulit,
cu primăvara-n gând a adormit...

Arhiva Margareta Sterian

Poesii
1945-1987

197

Deșteptarea primăverii

Solul pădurii-i mai bogat acum decât sunt ramurile sale;
neîmpliniri s-au așternut neconținut,
printre rărite crengi trec razele de soare
purtând eterne-arome și dorinți...

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2018

Grădină în pantă

Grădina coboară-n terase pe lac:

hortensii, trandafiri și legiuni de flori galbene cu nume cunoscut
dar pe care l-am uitat acum, îl fac brâu de lumină.

Mai jos ghirlandele viei stau umăr la umăr
și ochii lor viorii sau de tulbure-opal
privesc aprig, cheamă cu gingășie...

În adânc, stufărișul e garda cu blănuri și moațe
a bătrânei sălcii de la malul lacului cu banchize de frunze înmărmurite
în jurul celor doi nuferi albi, adormiți...

Mai

Veșmântul iederii s-a întregit
ca și cum niciodată n-ar fi fost știrbit.
E mai, și bătrânul salcâm
se-ndreaptă și respiră acum.
Totul se împlinește în tăcere,
peste o zi, mireasma lui
din aur și din nebunie distilată,
stăpână peste vară va fi încă o dată...

Insula

Femei ce îmbătrânesc, vrăbii speriate de viața ce se-ndepărtează, de solia morții.
Gingășie cutezanță de altădată ce nu mai înfrunți oglinzile
unde poemul tinereții se zbate ca o insulă înconjurată de valuri...
Vocea voastră e-acum gravă, consolează și roagă.
Voi ați devenit insula către infinit îndreptată...

Așteptare

Poate că mai aștept miracolul
care să-nalțe stigmatul
ce a-ntunecat zorii de-opal
ai amintirii aceluia timp
când vrerea noastră una singură
dărâma poarta cerului,
dura punți peste abis.

Arhiva Margareta Sterian

Poesii
1945-1987

202

Înserare

Albastre, grele văluri cuprind litoralul.
Zarea se înfășoară în văluri de aur.
Divinele stele salută al țărmlui licăr umil.
Luna reîncepe cu norii jocu-i steril...

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2018

Toamnă la mare

Sub soare autumnal
care se-arată sau se-ascunde,
răriții plopi freamătă după vânt...

În ultima-i splendoare, marea
cu sâni dezgoliți se-avântă
spre cea mai strânsă îmbrățișare...

Grădina

Grădina are un ritual anume:

de crezi că în grădină ai drept să legi alt gând

fără a primi smerit împărtașania,

pleci tot atât de singur și sărac

pe cât erai, venind...

Sunt foșnete-inițiatice-n grădină

pe care slujitorii ei, furnici și gâze le îngână,

și sunt fire de iarbă care spre tine se înalță

să-ți amintească să fii treaz — dar nu de tot...

Ard și palpită-n jur miriade de petale și valuri de parfum

care și-acestea spun: visează fără alte gânduri, fără frică,

și nu uita: chiar de-ai avea-o, aici prea multă minte strică...

Lacul

Lacul este oglinda de care cineva nevăzut a prins o barcă.
Două păsări înalte și albe s-au apropiat țopăind să vadă ce este cu barca aceea...
Când s-au încredințat că este adevărată, nu le-a mai interesat; s-au scuturat
și, țopăind, au plecat spre mal să povestească și altora dezamăgirea lor.
Cerul afișa o emancipare totală, senină și albastră.

Recoltă

Vin de la capătul pământului
să privească, să respire și
să menească
aurul infinit de iulie.

Regi-magi cu fața smolită, sau albă, sau arămie
vin valuri printre degete-avide să respire și
să menească
aurul infinit de iulie.

Arhiva Margareta Sterian

Poesii
1945-1987

207

Iunie

Iunie a venit
și, iată, iunie cu toate florile sale trece
de o rotire alungat...

Cine de o nouă rotire va avea parte,
se va bucura, se va-ngrijora și se va întreba:
până când va mai fi așa?

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2018

Marea e numai a mea...

Marea e numai a mea
chiar dacă mii de ochi
odată cu mine o privesc;
făpturile-i din adânc
pentru mine apele îi biciuiesc.
Cu verde, cu argint, cu soare,
sub nori sau tremurătoare lumină de lună,
nevăzuți celorlalți,
ne rostogolim împreună.

Elsinore

Ca spumă coclită de mare
răsare din ceață castelul
cu-ntinse terase bătute de vânt
cu tunuri mușcate adânc de rugină.
În umede tainiți, lumina abhorând,
îmbrățișate în somn, prosperă
uriașe ciuperci.

Sarcofag la Eleusis

Un lanț de luptători pe cai înnebuniți de impactul cu leii înconjură sarcofagul.
De milenii,
sub soare de foc
sub poleiala lunii
în încheștarea iernii
un lanț de luptători pe cai înnebuniți de impactul cu leii înconjură sarcofagul.
Biruință sau moarte!

Ctitorie

Cetate, mănăstire,
palat cu ziduri de mărgean
și scări învârtelte ce urcă, coboară
și-ajung mereu în același loc...
Palat, mănăstire, cetate
cu fente de-apărare ce deslușesc depărtări
peste ape și coline, în balaurii din nori,
vestind când se apropie oastea dușmană
cu îngrijorare întâmpinată, totdeauna biruită.

Statui policrome

Am urcat un plan înclinat încropit din scânduri putrede care vibrau sub pași ca pedalele unui plan vechi.

Era a treia vară că urcam așa.

Privind înăuntru prin golul ferestrei, regăseam magii – erau numai doi: unul, rezemat de zid, acoperea ultimul fragment de frescă rămas, celălalt ședea pe jos proptit de perete, cu genunchii aduși spre piept; lângă el era o carte ce parcă atunci îi alunecase din mână. Avea o scufie trasă pe ochi și se prefăcea că doarme.

– Stați de mult aici? am întrebat așa, în gol.

– Nu chiar atât de demult, veni răspunsul celui care stătea în picioare, abia păstrându-și echilibrul din cauza propriului soclu care se clătina.

– Să tot fie de pe la încheierea veacului șaisprezece, dacă nu greșesc, atunci ne-au dat jos de la altar pentru că ni se scorojise vopseaua, așa îi auzeam, dar auritura se așternuse în jurul nostru de părea că plutim pe pulberea lunii...

– În criptă s-au găsit să ne ducă, bombăni somnorosul.

– Dumnealui crede că dinadins...

– Parcă altfel a fost? întări acela.

Cupola

Cupola cercului îi este cerul. Cineva s-a prins cu mâna
de un fir de oțel coborât din cer, apoi l-a îndepărtat și, liber,
s-a avântat în spațiu.

Viața nu se mai ține decât de
reîntâlnirea precisă
cu acel fir.

Cartierul vechi

Case părăsite,
ferestre astupate cu carton,
tencuieli cu obrazy plânse...
Un fir de mușcată se sinucide, sorbind rugina de pe balcon.

Prăvălii uitate, lacăte înțepenite,
o, deschideți, deschideți odată!
Să șuiere grelele pleoape de tablă-ondulată
ce-acoperă uși strâmbe, prăfuite de vremi galantare.

Bătrâna doamnă dibăcea pe dată
dintre „o mie și unu de articole”
penița Klaps sau acul fin de brodat.
Câți bani ai matale, puiule? mă întreba.

Am unu nou de cinci, și v-aș ruga, v-aș ruga, lăsați-mă,
să țin în brațe păpușa blondă, numai puțin.
Doamna își pune ochelarii și cu-ndemânare desprindea păpușa blondă din șir.
Blondele la mansardă locuiau.
Era să uit! Bunica vă trimite complimente și bucata asta de pandișpan.
Cățelușă neagră mă petrecea la ușă: Ham! Ham!

Arhiva Margareta Sterian

Poesii
1945-1987

215

Se desprind...

Se desprind şirurile iederii cutezătoare
ce zidul aspru-îmbrăţişa pentru a trăi;
pe umeri are spume argintii,
dâre de sânge trupul îi brăzdează.
Toamna-i târzie, curând va muri.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2018

Atât de aproape...

Niciodată nu te-am simțit atât de aproape,
nici atunci când am stat în sala împânzită de tuburi
prin care sângele picura roș, îmbujorând tinere obraze
ce curând se decolorau ca frunzele toamnei...
Prin coridoare luminoase și reci
infirmieri purtau dintr-un loc într-altul
pe acei care își pierduseră rândul aici pe pământ...
Dureri am cunoscut și nu le-am uitat...
Sunt iar aproape și-atât de aprigă te arăți!
Eu însă, câte n-aș mai avea de făcut:
prinți și fecioare pe cai albi cu coamă de mătase,
câini vrednici ce, fremătând așteaptă vânătoarea,
copii de casă cu mantii ca libelule,
și ciucuri viorii la trâmbițele lor de argint;
toate florile toamnei care mă-ntreabă în ce culori să mai țeasă
și vulpea cea repede încotro să țâșnească.
Totul m-așteaptă, aici aș vrea să mai rămân.

Timp miraculos

Când spun timp miraculos, se înțelege că la tinerețe
mă gândesc poate și pentru că a mea a fost „pe furate”
un episod tern care totuși reclamă un titlu... Am
urmat-o pe drumuri fără deschidere, neștiind bine dacă ele sunt
într-adevăr acelea pe care trebuie să le urmez
și am continuat parcă numai pentru a afla câtă vreme voi
fi în stare să rezist voitei explorări, falsei
sportivități...
Apoi, mi-am făurit cu mâna mea, din artă, o tinerețe
intempestivă, infinită...

A murit Sheherezada...

A murit Sheherezada;
nici o șoaptă nu se-aude,
perle nu se mai deșiră
de pe buzele ei mute.
Zâmbitoare odihnește
în sicriul de cleștar;
a crezut și ea în basme,
nu le povestea-n zadar.
Rolul stelelor aprinse,
marea-fără-de-sfârșit,
codrul aninat de stâncă,
toate-n suflet le-a primit.
A vibrat, s-a stins o floare
care a împodobit lumea
cu miresme și culoare.

.....

Ce e scris va fi îndurat:
bobul de nisip se-ntoarce-n mână care l-a creat.

Arhiva Margareta Sterian

Poesii
1945-1987

219

Va dăinui...

Tramvaie încinse cu brâu roșu vor circula în continuare
pe strada mea unde hârtii ca fluturi praful vor stârni.
Copacii primăvara, din nou vor înflori
și iedera de catifea de peste drum,
și petecul de cer pe care-l văd acum,
totul va dăinui...

Cupa

O cupă străvezie este viața;
tot ce cuprinde vezi de la-nceput
și nu e vina ei că nu-nțelegem,
și nu e vina noastră că ne încredem.
Oricum nimic nu poate fi schimbat:
nici drumul, nici durata, nici durerea
sau bucuriile închipuite
de taina neființei copleșite.

Arhiva Margareta Sterian

Poesii
1945-1987

221

Ecran
(1985)

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2018

Arhiva Margareta Sterian

Poesii
1945-1987

222

Am vâslit

Am vâslit prin clipa când pe colină
grădina ardea din toate florile ei învoalate
iar misterul din presimțiri și înfățișări,
dezlegat de teamă, plutea
integrând ființa primordială stări.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2018

Arhiva Margareta Sterian

Poesii
1945-1987

223

Ecran

Nu vreau și nu-mi este ușor să-mi amintesc
câte false primăveri a străbătut inima mea,
câte valuri înalte a înfruntat,
cum nimeni n-a venit la timp
și am rătăcit sub cer incert, infinit...

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2018

Ecou

În memoria G. și A.M.

În fața porții așteptând, privirea-mi se cufundă în cerul ajurat al viei,
sufletul meu salută splendoarea-i de smarald.
Cu fiecare toamnă e mai bogat frunzișul,
dar mai înnegurat regatul vostru, amicii mei...
Când ușa s-a deschis,
Pasărea împăiată
ne-a spus că altădată
cerul a stăpânit
și o scoică milenară
de-un ocean pe țărm scuipată,
în piept păstra ascunse
taine de altădată...

Drum istovitor

Am străbătut istovitorul drum,
împrăștiind în juru-mi florile lunii mai...
Norii din ochi i-am petrecut,
razele lunii m-au scăldat.
Bolta cerească, aspri munți
și-etern frământata mare
nu cunosc dezlegare.
De-aici-nainte întrebări fără de răspuns
n-or să se mai ivească.

.....

Nu cerceta cumplite taine;
pământului dă-i lacrimile tale
doar el va liniști, va mângâia
semețul înger și înspăimântat copil.

Roman

Frumos câine! Și ce mare!
Da, când stă lungit între paturi
Nimeni nu se mai poate apropia.
E un paznic credincios.
Pe mine mă păzește.
Ești prea frumoasă.
Bărbatul meu e de aceeași părere.
Bărbatul dumitale unde este?
Niciodată acasă.
Ce faci mereu singură?
Aștept.
Îl aștepti pe el?
Aștept... ceva...
Uneori mă plimb prin grădină.
Câinele mă urmează.
Dacă vine cineva,
Se așterne la picioarele mele
Și ne separă.
Paznic de nădejde!
Bine dresat.

Frumoasa ridică un colț al
Perdelei; apare o grădină de vis...
Visăm...

Călătoria

Părăsindu-mi claustrul,
spre depărtări pornit-am
despre care multe știam — poate chiar mai temeinic
decât unii localnici.
Portalul Luvrului pentru mine s-a deschis,
smerită m-am plecat 'naintea falnicelor gazde Nike și Venus,
și-n semiîntunericul somptuos,
de întâlnirea noastră m-am cutremurat...
Apoi temându-mă ca între timp să nu fi fost înlocuită
— cum este cazul în muzee —
de vreun șoim sacru sau șarpe regal,
am alergat să identific zvelta pisică egipteană
și pe etern-tânărul scrib surâzător indescifrabil, neclintit.

Numărătoare inversă

Cu melodia sa anume aleargă sângele prin noi:
trei, doi, unu, zero — liniște apoi.
Odată cu trupul, timpul și viermi îi topește;
nevăzute trombe de foc pâlpâie peste morminte,
tăriile integrează pieritoare scânteii...

Drum prin recoltă

Când pe-nnoptat m-am desprins de colină,
am luat drumul îngust croit prin recoltă
unde valuri de catifea arămie
ostenite mirese, fremătau în somn
iar amurgul le răscolea ușor pletele...

Zilele noastre

Plutește în văzduh un iz de frunze arse:
zilele noastre ca fumul...
Iedera, răstignită, își sublimează agonia fremătând,
cerul e nesfârșit avânt
și e ca marea ce ademenește-n depărtări,
dar e târziu și nu mai poți ajunge...

Arhiva Margareta Sterian

Poesii
1945-1987

231

Aventură

Un glob ruginiu e castanul
cu arse candelă ivory.
Măine, trepidând de fericire,
fructele de-aprins chihlimbar
vor părăsi confortabile containere
spre a eşua în noroi...

Zbucium

De iubești florile și a lor mireasmă,
nu hrăni cu otravă pământul ce le poartă.
Ce urmărești: în frumusețe să trăiești
sau frumusețea s-o batjocorești?
Să arzi pentru iubire, pentru faimă
sau doar în cursă pentru-acestea s-ostenești?

Gauguin la Ermitaj

Sunt în nord acum. Ermitajul
e un tezaur închistat în silențiosul,
sfânt Petersburg cu zări
calme și nepătruns mister.
L-am regăsit pe Gauguin în
grupajul de gală dintr-o sală
nu mare, dar foarte luminoasă,
în felul muzeelor de navigație
din nord, pardosită cu scânduri
albe, înguste, al căror paralelism
evocă dâre ușoare pe ape calme
dar destinul operelor din muzee,
unde ele hibernează ca idoli în catacombe,
este prea sever.
În grădinile lui Gauguin
ar trebui să se audă triluri de
păsări cântătoare, papagali
iuți la mânie să se sfădească,
șerpi curioși să se
înălțe să vadă...

Scenografii

Scenografia anotimpurilor cu aroma lor
sau matinala vizită a fumuriului hulub
care statornic vine să mă vadă
chiar și atunci când e sătul,
duioasa amintire a cățelușei pekineze
cu lungi și mățăsoase urechiușe
pe care i le înnodea bunica în creștet,
să nu se întingă în mâncare...
Și iarăși Beauty care, cunoscând acest ritual,
răbda cu grație să fie dezvrăjită...

Cioburi

Am alăturat cioburile spre a-ncropi o oglindă care
nerăsfrângând întregul, tot spune câte ceva
despre drumurile mele târzii la marginea oraşului
printre dezafectate şine de tren năpădite de nălbă viorie
'naltă cât omul şi despre inima ce se frânge
la chemarea depărtărilor...

Dincoace, la poalele Tismanei, cresc flori galbene
cu cinci petale-cupă, înstelând iarba ca într-un goblen
până se sting odată cu soarele...

Iată şi ograda fermecată de pe drumul naţional spre Târgovişte
unde hulubii fâlfâitori, dulăul alb şi curcanii albaştri
îşi caută pricini şi se-nfruntă în zbor involburat
ca-ntr-un balet, apoi, fără tranziţie,
adorm osteniţi şi-mpăcaţi...

Doar pisica mai stă o clipă la pândă
dar curând îşi reia cu râvnă
spălatul lăbuţelor.

Pact

Vicleană viață, sufletul meu mi-ai frânt;
nu l-ai lăsat nicicând din cioburi iar să se adune.
Visurile ce-am țesut și-adânc în fibra-mi le-am ferit,
sinistrul tău hohot de râs le-a nimicit.
Am încercat cu zâmbet să-ți răspund,
să te-mblânzesc cu-o lacrimă fierbinte
și astfel ura ta s-astâmpăr – dar nu te-ai învoit.
Învinsă sunt și mă supun să-ți dau și sângele, și chipul,
și binecuvântații ochi, și harnicele mâini.
Ești mulțumită-acum?

Și Picasso

Un fir imaginar mă poartă
către lumea occidentului;
Sunt din nou la Paris în
preajma parcului Monceau
și mă îndrept spre galeria
Leiris, fără să știu ce voi
vedea acum, acolo.
Găsesc sute de desene de
Picasso, rodul unui singur
an de muncă, opere perfecte,
avântate și lipsite de jocul
gratuit al ochilor multipli
și al sânilor care cresc
din cap. Poate că, biruit de
prea copleșitoare genialitate,
Făuritorul, dintotdeauna
un run-away horse, a luat-o
razna, înscriind forme înspăimântătoare
pe care Natura însăși le-a zămislit.
E misiunea lui de Inițiator să ni le
dezvăluie, datoria noastră e să le
descifrăm. Un joc fără de înțeles
nu poate fi.

Lanțuri

Orice posesiune, cuprinzătoare sau neînsemnată
nu este decât o verigă într-un lanț fatal.
Priveliștea pe care o cuprinzi de la masa de brad,
un culcuș omenesc, o cană cu apă proaspătă
și tovarășia unui câine vrednic, sunt de-ajuns.
Vei citi, vei scrie, vei zugrăvi,
apoi vei cerne mălaiul pentru cină
și poate vei mai drege vreo haină, dar astfel,
încât nici să nu se cunoască – pentru că așa îți place ție.
Vei cugeta că trăiești, că vei muri
și că orice rază ce se stinge irecuperabilă este...

Vizită

Mamei

Iarbă de lapis albastru,
frunze de toamnă și foc
peste întreg cimitirul
în scânteiere se-ntrec.

Am venit azi la tine.
Voi mai ajunge cândva?
Nucul-străjer s-a uscat,
singură te-a lăsat...

Nu l-am recunoscut

Aș cuprinde întreaga lume
dacă inima mea, care nu mai știe să zboare,
n-ar avea culmi atât de semețe,
văi atât de adânci de-nfruntat.
Dacă...
– Viața întreagă ce ai așteptat?
– Să vină Timpul, iar când s-a arătat și a trecut
nu l-am recunoscut...

Vară

Cum a ajuns din nou aici
dogoarea ce se-nvârtejise sul
și pierise în Necunoscut?
A vrăjit-o dorul
vreun legământ
chemarea ogorului renăscut
a pomilor înfloriți,
a inimii singuratice?

Arhiva Margareta Sterian

Poesii
1945-1987

242

Îndemn

Numai de fereci porțile și te ascunzi în tine
mai deslușești câte ceva
ori de te-avânți acolo unde sclipesc zăpezi eterne,
sau se alungă albastre mări aici când băntuie furtuna,
subțirea flamură ce porți în piept va mai vibra o dată
la al soarelui magnetic semn.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2018

Arhiva Margareta Sterian

Poesii
1945-1987

243

Inedite (1986-1987)

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2018

Glasul versurilor

Nu vrem să figurăm de-a pururi în drame.
Deși ne doare învinsă să te știm,
lumina și speranța noi trebuie să slăvim.
Te-om aștepta; să ne faci semn
și-n primăvara care totuși vine,
înmlădiindu-se-n cadența acordurilor dintâi,
nimfele vor dansa și pentru tine.

Plecările

Plecările n-au fost de tot plecări,
nici revenirile alese sărbători;
aici ca și sub alte zări
cu soare aprins sau rece vâl de nori,
înfrunți aceleași viclenii.
Să fii de-aici,
să fii de-acolo,
de nicăieri să fii?
Ce joc cumplit!

Erori

Azi și ieri și altădată
n-a fost decât viață împrumutată;
de-aș fi vrut să știu de ce e astfel și nu altcumva,
răspunsul tot rămânea agățat în vreun pom undeva...
Era prea mult vuiet în lume,
prea multă tăcere în zodia mea;
inima nu se frângea anume,
așteptând miracole, sângera;
nu aflase și nu știa
cât de vremelnic lucește o stea...

Fericirea

Fericirea este condiționată de
renunțarea la armura pe
care obișnuit o porți.
Când nu mai știi bine cine
ești, nici încotro s-o iei, un
singur pas te mai desparte de
clipa când îți va fi totuna
dacă îl faci spre bine sau
spre rău... Atunci vei auzi
lanțuri căzând și huruiala
lor ți se va părea fâlfâit
de aripi...

Interferențe

Cu degete subțiri ce se-alungesc în fire de păianjen
se prinde iedera de vechiul zid
— atât văd eu de-aici.
Credeam că voi îmbrățișa lumile toate
— de ce n-am îndrăznit?
Îndrăgisem copacul care deasupra străzii
se arcuia ușor, însuflețind cu-al crengilor hipnotic joc
singurătatea-n jur.
Feeria n-a durat decât o vară
și într-o noapte cineva copacul l-a tăiat...

.....
Destinul meu era de-al său legat.

Vestirea primăverii

Soarele luminează cu obstinație
zidul înnegrit de peste drum;
o rază de laser asupra-i abate
și locul arde acum.

De bună seamă, orbitoarea sclipire
e vestirea unei noi primăveri:
să respir adânc, să mă adun,
să dăinuiesc pân' la venirea ei.

Dunărea albastră

Dunărea este acum albastră-albastră
ca în valsul celebru, vienez...
Halucinantă spre mare grăbește
și febra ei spune că de la-nceputuri
la noi se-nmlădie, se-mpodobește,
cu marea se împletește...

În Deltă, 1982

Presimțiri

Rika-Ru, parcă ești iar lângă mine,
zână cu mâini de copil calde și brune,
încantând, stăpânind mașina,
amăgind-o: încă un urcuș și-am ajuns
And I love you so much, my car,
iar în colțul pleoapelor grele
se-aprinde ușoară o scânteie...

Cine sunt culegătorii?

Totdeauna la răscruce și niciodată dincolo de ea

— parcă altceva n-ai ști, n-ai vrea...

Dar cum să afli dacă drumul e tot numai pietre tăioase

sau de vei întâlni vii cu licori de aur și ametist?

Cum să știi dacă soarele e tot cel de ieri

sau diamantul albastru ce sfâșie nor și cer?

Sau când se vor destrăma norii?

.....

Și cine sunt culegătorii?

Carnet de marinar

Coloană întreagă în ziar:

Pierdut carnet de marinar.

Și parcă-l văd pe păgubaș
farnientând dulce prin oraș
cu panglici fâlfâind pe la spate
și cu priviri înaripate
vizând taverna „La doi draci”,
cu rock’n’roll, zeițe blonde
și cupe ‘nalte cu licori de jar..
De mare-nvolburată ce mai știe
sau de-un pierdut carnet de
marinar...

Toamnă fierbinte

Toamnă fierbinte, suflu-arzător,
cer ferecat de nor opac,
încotro ne ademenești
și, peste moarte, ce dăruiești?

Doar în pământ oasele noastre
se rânduiesc parte cu parte,
nu se sfărâmă, nu se topesc,
cu veșnicia se împletesc.

Libelula

În amintirea Getei R.

Străvezie libelulă, din grădinile unde navighezi
te-ai rătăcit în penumbră
sau ai venit anume să vezi
tablitele-mi colorate cu purpură uneori,
mirabile conspirații-n acord minor?
Palpită veșmântul ușor,
animând tenebre,
captând arome
din zugrăvite flori.

Fără armură

Fără armură,
cu nebunie,
pentru cei buni
și pentru cei răi
pentru cei leali
și pentru nemernici
am luptat.

Senină e singurătatea;
spre culmi să tinzi
spre a o-ntâlni.

Pământ rănit

Sub cer incert de înserare colbuit,
pământul fără milă răscolit
pentru-un transplant neîndurător,
din răni deschise
blestemă cumplit.

Salcâmul

Într-o singură noapte înflorești,
într-o singură clipă te stingi,
fir străveziu cu lumină împletit,
ca tine aș vrea să fiu.

Escorta

Visul mă purta pe o mare întinsă —
cu întinsa mare eram înfrățită
iar din val răsăreau, zâmbete de demult
răsăreau, se pierdeau, reveneau dispărând...
Escorta mea erau și-n tăcerea profundă,
chemarea lor ca raze se dizolva în undă...

Făgăduieli

Comorile din juru-ți nemărginite sunt:
munți de-alabastru, mări răzvrătite,
pietre sclipind pe prund...
Viața întreagă ca-ntâia dată
să le privești vrăjit.
Norii pe cer făgăduiesc că odată și tu vei zbura...
Pân'și-n genuni respiră tainic nemărginirea ta.

Un an...

Ce mult mi se părea alt' dată un an!
E timp, de ce să mă grăbesc, gândeam,
dar anul se împarte în luni, în săptămâni și zile
cu aurore, amiezi și înserări,
cu abisale nopți și cosmice rumori...
Sperai cumva din haos
o clipă să poți tu capta?

Întâia floare

Văd astrul zilei strălucind puternic
dar nu cred în focul său rece,
cum inimă moartă și chip senin
laolaltă nu pot înțelege.

Din pământu-nghețat
răzbate obstinat
întâia albă floare
ce pierе curând
răpusă de ger,
dar rămâne nemuritoare...

Sunt Țara

Sunt ale Țării-ntinse drumuri,
sunt fluviile ei care-n adânc veghează,
sunt Țara cu întreg misterul ei;
sunt soarele-i în dimineți de vară,
sunt paroxistica-i amiază incendiară,
și ostenita-i înserare
când fumul aspru din furnale
cerul îl cotopește.
Și sunt legiunile de tineri care veghează și ne dăruiesc
zâmbetul lor ascuns de zgură,
de stele ca scânteii străluminat...

Toamnă

Nostalgic anotimp și calmă punte înspre viitor;
tot ce a rămas neîmplinit în noi speranțe se întrupează.
Toamna agonizândă, iarna grea
mă mai despart de împlinirea mea
care, desigur, se va-nfăptui în noua primăvară...
Astfel, cândva, la anul și tot mereu așa —
din anotimp în anotimp, se țese se destramă
viața mea...

Arhiva Margareta Sterian

Poesii
1945-1987

265

Contemporary Literature Press

Bucharest University

The Online Literature Publishing House
of the University of Bucharest

A Manual for the Advanced Study of *Finnegans Wake* in One Hundred and Thirty Volumes

Totalling 31,802 pages

by C. George Sandulescu and Lidia Vianu

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

You can download our books for free,
including the full text of *Finnegans Wake*
line-numbered, at

<http://editura.mttlc.ro/>,

<http://sandulescu.perso.monaco.mc/>

Holograph list
of the
40 languages
used by James
Joyce
in writing
*Finnegans
Wake*

Director
Lidia Vianu

Executive Advisor
C. George Sandulescu

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018